

FINANCIEEL

JAARVERSLAG

**Vereniging Het AMSTERDAMS LYCEUM
Stichting Voorzieningsfonds HAL
Stichting Wolkenland**

26898

2018

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2018

INHOUD

Pagina

Bestuursverslag

Jaarverslag van het bestuur

Jaarrekening

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2018	1
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2018	3
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018	4
Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten (incl. grondslagen)	5

Enkelvoudige jaarrekening

Balans Het Amsterdams Lyceum per 31 december 2018	21
Staat van baten en lasten over 2018 van Het Amsterdams Lyceum	23
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten van Het Amsterdams Lyceum	24

Overige gegevens

Voorstel resultaatbestemming	30
Gebeurtenissen na balansdatum	30
Controleverklaring	31

Bijlagen

Balans Stichting Voorzieningsfonds per 31 december 2018	33
Staat van baten en lasten over 2018 van Stichting Voorzieningsfonds	34
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten van Stichting Voorzieningsfonds	35
Balans Stichting Wolkenland per 31 december 2018	37
Staat van baten en lasten over 2018 van Stichting Wolkenland	38
Toelichting op de balans en staat van baten en lasten van Stichting Wolkenland	39
Staat van baten en lasten over 2018 van de vereniging en stichtingen	41

BESTUURSVERSLAG 2018

ALGEMENE INFORMATIE OMTRENT DE INSTELLING

Doelstelling van de organisatie – missie en visie

Het Amsterdams Lyceum is een school voor voortgezet onderwijs op algemeen bijzondere grondslag. Dit komt op twee manieren tot uiting in het dagelijks beleid van de school. Alle leerlingen zijn welkom ongeacht godsdienst of herkomst, mits zij voldoende leercapaciteiten hebben voor een van onze opleidingen. Verder wordt het onderwijs gegeven vanuit de grondgedachte van volledige vrijheid van meningsuiting. Dit betekent dat de leerstof nooit vanuit een ideologisch of dogmatisch standpunt wordt gepresenteerd en dat docenten en leerlingen ieders mening moeten respecteren. Het spreekt vanzelf dat intolerante of agressieve uitingen in strijd zijn met dit uitgangspunt en daarom niet worden geaccepteerd.

Ons doel is de leerlingen een zodanige ontwikkeling te laten doormaken dat zij na het behalen van een waardevol diploma optimaal kunnen deelnemen aan vervolgonderwijs en goed kunnen functioneren in de maatschappij. Dat willen wij bereiken door het creëren van een inspirerende leeromgeving. De school biedt een breed onderwijspakket en daagt de leerlingen daarnaast uit via vele activiteiten buiten de reguliere lessen hun talenten volop te ontplooiën. De verwachtingen die we van onze leerlingen hebben, zetten we om in duidelijke eisen aan hun leerprestaties en we gebruiken de evaluatie van die leerprestaties steeds als basis voor begeleiding en hulp bij het leerproces.

Een prettige werksituatie voor leerlingen en personeel is voor het onderwijsleerproces een noodzakelijke voorwaarde. Wij streven dus voortdurend naar een ordelijk en veilig schoolklimaat. In onze school waar leerlingen, personeel en ouders zich thuis voelen, willen wij elkaar ‘kennen’, in die zin dat wij elkaar bij de les willen houden en elkaar willen verplichten tot respectvol gedrag jegens de ander.

Kernactiviteiten

In het verslagjaar 2018 was Het Amsterdams Lyceum een categoriaal VWO (Gymnasium en Atheneum). De school kent drie versterkte taalopleidingen: *Trayecto Español*, *Fast Lane English* en *Corso Italiano*. Het doel van deze opleidingen is de leerlingen in staat te stellen om naast een regulier VWO-diploma een startkwalificatie te behalen die toegang biedt tot internationaal vervolgonderwijs. In de bovenbouw kunnen ook extra lessen Frans gevolgd worden. Dit programma wordt afgesloten met een officieel certificaat van het Franse ministerie van onderwijs (*DELF*). Chinees wordt buiten het normale lesprogramma aangeboden in de derde klas. Leerlingen die hier voldoende resultaat behalen, kunnen het vak vervolgens als keuzevak in de vrije ruimte van het reguliere examenprogramma opnemen.

Verzorgingsgebied

Onze leerlingen komen voornamelijk uit de gemeente Amsterdam, maar niet alleen uit het stadsdeel Zuid waar de school is gelegen. Door het bijzondere karakter van de school is Het Amsterdams Lyceum ook zeer aantrekkelijk voor leerlingen en ouders uit andere stadsdelen

en de randgemeenten. Leerlingen worden toegelaten volgens de regels van de Kernprocedure van de gemeente Amsterdam. Bij over-aanmelding wordt over de plaatsing van aspirant-leerlingen beslist via *matching*. Dat gebeurt aan de hand van een lijst waarop de leerlingen en hun ouders een rangorde aangeven tussen scholen waar zij plaatsbaar zijn op grond van het advies van de basisschool. Het aantal leerlingen dat in deze procedure in 2018 Het Amsterdams Lyceum als school van eerste voorkeur opgaf, overtrof wederom het aantal beschikbare plaatsen.

Juridische structuur

Rechtspersoon en verbonden partijen

De school wordt in stand gehouden door de vereniging Het Amsterdams Lyceum, die oorspronkelijk werd opgericht in 1916. Om juridisch vorm te geven aan een aantal kleinere fusies werd in 1972 een nieuwe, gelijknamige rechtspersoon opgericht, die thans als bevoegd gezag fungeert. Hiermee werd de huidige organisatorische omvang bereikt. Het bestuur van de vereniging vormt een personele unie met de besturen van twee andere rechtspersonen, te weten de Stichting Voorzieningsfonds Het Amsterdams Lyceum, waar onder meer een deel van de theaterdocenten en toezichthouders in dienst is, en de Stichting Wolkenland die het gelijknamige schoolbuitenhuis exploiteert. Vanwege deze zeggenschapsverhouding is de jaarrekening van de drie rechtspersonen reeds vele jaren geconsolideerd.

De Stichting Jef Colle Fonds werd eind 2011 opgericht ter nagedachtenis aan de in 2009 overleden wiskundeleraar Jef Colle. De stichting reikt jaarlijks een prijs uit voor de beste bèta-prestatie in het examenjaar en verleent op aanvraag stipendia aan oud-leerlingen om hen in staat te stellen bijzonder wetenschappelijk onderwijs te volgen of tijdens hun studie onderzoek te doen. Het bestuur van de stichting heeft besloten tot volledige consolidatie met de vereniging Het Amsterdams Lyceum, maar behoudt zeggenschap over het eigen vermogen dat als zodanig herkenbaar op de balans is opgevoerd.

De administratie voor deze rechtspersonen wordt op commerciële basis uitgevoerd door het bureau OOG.

Organisatiestructuur

Binnen de school zijn onderwijskundig-organisatorische eenheden te onderscheiden, de vaksecties, die geen betekenis hebben op het gebied van personeelsbeleid en financieel management, maar uitsluitend op het gebied van het onderwijsproces. De gehele organisatie van Het Amsterdams Lyceum wordt gekenmerkt door korte lijnen en veel collegiale besluitvorming. Naast de formeel gestructureerde inspraak via de Medezeggenschapsraad, wordt daarbij veel belang gehecht aan de adviezen van de plenaire docentenvergadering, die bij alle onderwijskundige en pedagogisch-didactische aangelegenheden op grond van het schoolreglement door de schoolleiding moet worden geconsulteerd.

Goed Onderwijsbestuur en horizontale verantwoording

Via het lidmaatschap van de VO-raad is Het Amsterdams Lyceum gecommitteerd aan de Code Goed Onderwijsbestuur in het Voortgezet Onderwijs. Deze Code wordt in de organisatie volledig toegepast, met uitzondering van de volgende ondergeschikte punten:

- Het al dan niet goedkeuren door het interne toezicht van nevenfuncties van de schoolleiding (als gedelegeerd bestuur) is niet vastgelegd in een apart reglement, maar in enkele artikelen van het managementstatuut ondergebracht.
- De maximale zittingsperiode voor interne toezichthouders is thans negen jaar. Dit zal bij de volgende statutenwijziging worden teruggebracht tot acht jaar.

Het Amsterdams Lyceum is één school onder één bestuur. Het bestuur van de vereniging bestaat uit onbezoldigde vrijwilligers, over het algemeen ouders. De verantwoordelijkheden van bestuur en schoolleiding zijn afgebakend in het Managementstatuut. Die verdeling is reeds lang zodanig dat alleen de toezichthoudende taken zoals beschreven in de Code Goed Onderwijsbestuur, door het schoolbestuur worden uitgeoefend. De schoolleiding 'bestuurt' dus in feite de instelling. Per 1 augustus 2011 werden de statuten, alsmede enkele reglementen zodanig gewijzigd dat de juridische grondslag voor deze wettelijk vereiste scheiding tussen toezicht en bestuur werd voltooid. In de Continuïteitsparagraaf (onderdeel B3 en B4 pag.XXIII) zijn het *Verslag intern toezichthoudend orgaan* en *Evaluatie eigen functioneren gedelegeerd bestuur* opgenomen.

Met het voeren van de horizontale dialoog worden verschillende doelen gediend: feedback verkrijgen om te leren en te verbeteren, draagvlak creëren voor de strategie en de beleidsdoelen van de school, maar ook verantwoording afleggen over deze strategie en de mate waarin de doelen werden bereikt. We onderscheiden drie typen stakeholders voor de horizontale dialoog:

1. **Prioritaire stakeholders:** dit zijn leerlingen en hun ouders, zij hebben als beneficiënten primair belang bij de 'dienstverlening' van de onderwijsorganisatie. Afgezien van andere vormen van communicatie, is hier van groot belang dat de school beschikt over een goed georganiseerde, actieve ouderraad die als klankbord voor de schoolleiding optreedt.
2. **Interne stakeholders:** docenten en het onderwijsondersteunend personeel. De belangrijkste organen voor de horizontale dialoog zijn hier de medezeggenschapsraad en de plenaire docenten- (of personeels-)vergadering.
3. **Externe stakeholders:** alle overige groepen of personen in de omgeving van de school, al dan niet geïnstitutionaliseerd of georganiseerd, die een belang hebben bij de dienstverlening en de doelen van de onderwijsinstelling. Om deze vorm van horizontale verantwoording gestalte te geven, wordt deelgenomen aan het project Vensters-VO (*Scholen op de kaart*). Via de website hebben alle belangstellenden hiermee op eenvoudige wijze toegang tot de kerngegevens van de school, onder meer op het gebied van onderwijsprestaties, financiën en personele bezetting. Deze gegevens zijn gestandaardiseerd volgens de normen van dit project, zodat vergelijking tussen scholen op transparante wijze mogelijk is.

Daarnaast neemt de school actief deel aan vormen van overleg binnen de gemeente zowel op het gebied van jeugdzorg (GG&GD, politie), als ook met andere onderwijsinstellingen. Dat laatste gebeurt in het kader van de OSVO (vereniging van besturen voor voortgezet onderwijs), maar ook door intensieve contacten met de basisscholen waar onze leerlingen vandaan komen. Regelmatig wordt namens de school deelgenomen aan buurtoverleg of aan lokale initiatieven met betrekking tot maatschappelijke vraagstukken, als alcoholpreventie en drugsgebruik.

In het algemeen zal de horizontale dialoog er steeds op gericht zijn, zicht te krijgen op de percepties, verwachtingen, wensen en eisen van alle personen en partijen die een belang hebben bij de school, oftewel: op wat er speelt en leeft in de omgeving. De daaruit voortvloeiende relaties bestaan uit een mix van informeren, geïnformeerd worden, betrekken, betrokken worden, samenwerken, verantwoording vragen en verantwoording afleggen. De schoolleiding is verantwoordelijk voor de effectiviteit van de horizontale dialoog en legt daarover verantwoording af aan het bestuur als intern toezichthouder.

Personele bezetting

De schoolleiding bestaat uit de rector (1,0 fte) en drie conrectoren, die regulier tezamen 2,9 fte vervullen. Vier leraren zijn voor ca. een dag in de week belast met organisatorische taken op het gebied van het onderwijsproces per jaar-laag. De samenstelling van de formatie bij de hoofdrechtspersoon (de vereniging HAL) is in onderstaande tabel opgenomen. Ter vergelijking zijn de cijfers van het schooljaar 2017/18 toegevoegd.

FORMATIEOVERZICHT				
Peildatum 1 oktober 2018	2017-18	2017-18	2018-19	2018-19
Bron: Raet 14 februari 2019	fte	%	fte	%
	1-10-2017	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2018
Directiefuncties	4,12		3,9	
OOP	17,12		16,47	
Leraar LB	4,07	6,46%	3,73	5,90%
Leraar LC	25,51	40,46%	28,15	44,51%
Leraar LD	33,46	53,08%	31,36	49,59%
Totaal Leraar	63,04	100,00%	63,24	100,00%
WAARDE FUNCTIEMIX		146,6		143,7
TOTAAL FORMATIE	84,28		83,61	

Gemeten naar de situatie per 1 oktober 2018 werd 75,6% van de formatie bezet door leraren. In totaal werd 94,1% van de lessen bevoegd gegeven en 5,9% op basis van tijdelijke benoembaarheid (bron: IPTO telling). Benoembaar betekent dat de leraar nog in opleiding is en nog niet aan de eisen van bekwaamheid voldoet, dan wel in een ander vak bevoegd is en tijdelijk iemand vervangt. Er waren per 1 oktober 2018 dus geen onbevoegd gegeven lessen.

Inclusief personeel van de stichting VZF/HAL telde de school in 2018 gemiddeld 120 personeelsleden. Per 1 oktober 2018 had 77% een parttime betrekking (HAL/VZ) en was het aantal mannelijke werknemers 10% hoger dan het aantal vrouwelijke (HAL). De gewogen gemiddelde leeftijd van degenen die in 2017-2018 direct bij het primair proces betrokken waren, was 47,6 hetgeen ongeveer overeenkomt met het landelijk gemiddelde.

Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Personeel

De constante aanmeldingscijfers vormen de basis voor de continuïteit van de werkgelegenheid. De gevestigde reputatie van de school heeft er tot nu toe voor gezorgd dat alle vacatures adequaat konden worden vervuld, al wordt de situatie op dat punt wel als enigszins zorgelijk beschouwd voor wat betreft zogenoemde tekortvakken. Het beleid is erop gericht om jong, goed gekwalificeerd personeel reeds tijdens de opleiding aan de school te binden door proefaanstellingen, uitgebreide stages en deelname aan verschillende programma's die tot doel hebben onderwijspersoneel te werven. Daarnaast is de begeleiding en beoordeling van nieuwe docenten uitgebreid tot een driejarig introductieprogramma.

De leeftijdsopbouw vormt geen direct operationeel risico. In het verslagjaar behoorde iets meer dan de helft van het personeel tot de leeftijdscategorie van 45 jaar en ouder. Door natuurlijk verloop zal dit percentage naar verwachting in de komende jaren dalen.

De hoeveelheid opgenomen werktijdverkorting in het kader van het *levensfasebewust personeelsbeleid* (voorheen BAPO-regeling) bleef in 2018 nagenoeg gelijk. Het oplopende ziekteverzuimpercentage in het verslagjaar baarde enige zorg. De schoolleiding is bezig om het verzuimbeleid te intensiveren met ondersteuning van een externe personeelsadviseur en de arbeidsdeskundige van de nieuwe arbodienst.

Het welzijnsbeleid is erop gericht om de grote betrokkenheid onder het personeel te consolideren. Dit gebeurt onder meer door in brede besluitvorming een stevig draagvlak voor het onderwijskundig beleid te creëren, zodat de zeggenschap van de leraar als professional wordt gewaarborgd.

Onderwijsprestaties

Het Amsterdams Lyceum hecht zeer aan brede vorming, die gedurende de gehele schooltijd wordt aangeboden in de vorm van onze versterkte talenprogramma's, de werkweken, excursies in binnen- en buitenland, de Theaterklas, en de overige buitenschoolse activiteiten.

Maar vanzelfsprekend doen de leerlingen ook de kennis en vaardigheden op die uiteindelijk worden getoetst in het examen. Hieronder wordt weergegeven welk percentage leerlingen de laatste jaren werd bevorderd naar de volgende klas of voor het eindexamen slaagde.

De onderbouwsnelheid en het bovenbouwsucces worden door de Inspectie voor het voortgezet onderwijs als boven de norm beoordeeld. Ook het gemiddelde cijfer voor het centraal examen is boven de norm. Het totaal oordeel van de Inspectie over alle resultaten over drie jaar is 'voldoende'.

Bevorderd / Geslaagd (%)

	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
1 ^e klas	99	99	99	99	99
2 ^e klas	95	99	94	96	97
3 ^e klas	90	93	95	93	96
4 ^e klas	84	84	88	92	89
5 ^e klas	90	83	93	94	94
6 ^e klas	93	93	95	95	93

Onderwijskundige en onderwijs-programmatische zaken

Het beleid is er in het algemeen op gericht het profiel van Het Amsterdams Lyceum als categorale Vwo-school te versterken. Die gebeurt reeds met de versterkte talenprogramma's en het vak filosofie, maar de ambitie is er ook op gericht sterk bèta-onderwijs te geven. We zijn daarom al een aantal jaren bèta partnerschool. In de onderbouw werd al eerder in samenwerking met andere scholen het nieuwe vak basisnatuurwetenschappen (BNW) ontwikkeld, waarbij de traditionele bètavakken in geïntegreerde vorm worden aangeboden.

In 2017 is een conferentie gehouden over *betekenisvol leren*, waarin vaksecties aangegeven hebben waar zij de komende jaren aan willen werken. Ook werd een lesobservatieformulier (*Kijkwijzer*) ontwikkeld. In 2018 is hier een vervolg aan gegeven: alle vaksecties hebben een lessenserie ontwikkeld om concrete invulling te geven aan de conclusies van de conferentie.

De schoolleiding heeft naar aanleiding van het kennismakingsonderzoek van de in 2017 benoemde rector in zogenoemde *Kijkrichtingen* beschreven hoe de school zich in de komende jaren beleidsmatig zal ontwikkelen. Voor de onderwijskundige ontwikkeling springen hieruit naar voren: vermindering van de toetsdruk, de in de vorige alinea genoemde *Kijkwijzer* als hulpmiddel om lessen te ontwerpen, observeren en beoordelen, meer differentiatie in lessen en meer afwisseling in werkvormen.

Ontwikkelingen kwaliteitszorg

De Inspectie van het onderwijs heeft in het verslagjaar een rapport uitgebracht in het kader van het vierjaarlijks onderzoek 'bestuur en school'. Daarin wordt de kwaliteit van het onderwijs weliswaar als voldoende, maar de kwaliteitszorg als onvoldoende beoordeeld. Om aan de eisen van het in november 2019 uit te voeren *herstelonderzoek* te kunnen voldoen, is een verbeterplan opgesteld.

Op Het Amsterdams Lyceum is tot nu toe de directe kwaliteitsbewaking van het onderwijs-leerproces opgedragen aan de vaksecties. De leraren zijn in collegiaal overleg belast met het analyseren van de resultaten op hun vakgebied en het vaststellen van verbeterdoelen op basis van een plan van aanpak. Dit wordt jaarlijks door de schoolleiding geëvalueerd in gesprekken met de vaksecties. Op deze wijze is de prestatiesturing van de onderwijsopbrengsten onderdeel van de jaarlijkse planning & control cyclus.

Daarnaast werd in het schooljaar 2017-2018 een nieuwe vorm van kwaliteitszorg geïntroduceerd. In de zogenoemde *focusgroepen*, worden door de rector interactieve en verdiepende gesprekken gevoerd met medewerkers, leerlingen, de interne toezichthouder en ouders.

Voor het aantoonbaar bevorderen van *taal- en rekenprestaties* is eerder een meerjarenplan opgesteld dat aansluit bij de door de overheid vastgestelde referentiekaders voor taal en rekenen. Om de verbeteringen te kunnen meten, worden in het eerste leerjaar diagnostische toetsen voor taal en rekenen afgenomen die hiervoor door CITO in opdracht van het ministerie zijn ontwikkeld. De leerlingen die in deze toetsen lager scoren dan de norm krijgen extra begeleiding om de deficiënties weg te werken. Jaarlijks betreft dit gemiddeld ongeveer 15 leerlingen. Tevens zijn er extra uren huiswerkbegeleiding beschikbaar voor de eerste drie leerjaren.

Actief burgerschap:

In het kader van *actief burgerschap* wordt veel belang gehecht aan de maatschappelijke stage. De leerlingen nemen in het eerste leerjaar deel aan verschillende buurtgerichte projecten rondom de school. In het tweede leerjaar werken ze tijdens hun werkweek mee aan een project in de bossen bij Wolkenland en tijdens de activiteitenweek in oktober gaan alle leerlingen uit het derde leerjaar op stage. Dit gebeurt in samenwerking met de Amsterdams Vrijwilligers Centrale. Om alle activiteiten op het gebied van actief burgerschap te bundelen wordt in 2018/2019 een *Leerlijn burgerschap* ontwikkeld.

Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen en samenwerkingsverbanden.

HAL heeft met twee ROC's in de regio een samenwerkingsovereenkomst afgesloten in het kader van de zogenoemde Rutte-regeling. Het doel hiervan is om leerlingen geheel of gedeeltelijk volwassenenonderwijs (VAVO) te laten volgen, wanneer zij op die manier een grotere kans maken op het behalen van een startkwalificatie. Hiervan wordt vrijwel geen gebruik gemaakt omdat sinds HAL een categoriaal vwo is, de leerling niet meer op een lager niveau (havo) mag instromen. De leerlingen worden steeds voor een heel schooljaar (1 augustus tot en met 31 juli) aan het ROC uitbesteed, maar blijven op HAL ingeschreven.

De eind 2011 opgerichte *Stichting Jef Colle Fonds* voerde in 2012 een succesvolle inzamelingsactie uit. Tijdens de jaarlijkse diploma-uitreiking wordt van dat bedrag de Jef Colle Prijs uitgereikt aan een leerling die een excellente prestatie heeft geleverd in de bètavakken. Oud-leerlingen kunnen een beroep doen op het Fonds, indien zij financiële ondersteuning behoeven voor bijzondere onderwijs- en onderzoeksprojecten tijdens hun wetenschappelijke studie.

Over de andere verbonden partijen waarmee geconsolideerd wordt, te weten de Stichting Wolkenland en de Stichting Voorzieningsfonds Het Amsterdams Lyceum, zijn geen nieuwe bestuurlijke ontwikkelingen te melden.

Samenwerkingsverband: De school is aangesloten bij het *Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen*. Dit is een vereniging waarin de 26 schoolbesturen met ruim

80 scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in Amsterdam en Diemen samen werken aan de uitvoering van de Wet passend onderwijs.

Om de interne zorgstructuur te versterken ontvangt de school ondersteuningsmiddelen van het Samenwerkingsverband, die in het financieel jaarverslag apart zijn verantwoord. Met deze middelen biedt de school extra ondersteuning aan individuele leerlingen. Uitgangspunt daarbij is het *schoolondersteuningsprofiel*. In de Schoolgids wordt uiteengezet welke vormen van ondersteuning op school specifiek worden geboden. De doelmatige besteding van de extra middelen wordt verantwoord naar het Samenwerkingsverband.

Direct van belang zijnde politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

Prestatiebox

De extra geldmiddelen van de Prestatiebox zijn in het geactualiseerde *Sectorakkoord VO* toegezegd tot en met 2020. Het ministerie van OC&W hanteert een *Dashboard sectorakkoord VO* waarin de doelstellingen uit het akkoord worden vertaald in prestatie-indicatoren met streefwaarden. Daarin wordt voor de *doelstelling zittenblijven* bijvoorbeeld gemeten of het aantal zittenblijvers in 2020 zal zijn gedaald tot 3,8% (was 5,8% in 2016), maar ook of 'het percentage toptalentleerlingen dat zich verveelt in de les' afneemt. Dit is duidelijk het geval, van 56% in 2013 was dat reeds 20% in 2016 (ambitie was te komen tot 20% in 2018). Om die reden is de ambitie nu bijgesteld in: *'alle leerlingen worden – via vormen van onderwijs op maat - uitgedaagd in het onderwijs'*.

Een andere ambitie is om in 2020 vijftig procent hbo- en wo-masteropgeleide leraren te hebben in het voortgezet onderwijs. Specifiek voor de bovenbouw vwo is het doel gesteld op 80-85 procent wo-masteropgeleide leraren in 2020. Uit het aandeel LD en LC docenten in het overzicht *personele bezetting* (p. IV), blijkt dat HAL hier ruimschoots aan voldoet.

Voor zover van toepassing worden eigenlijk alle ambities uit het sectorakkoord op HAL goed gevolgd. Een doelstelling *eigentijdse onderwijsvoorzieningen* luidt: scholen benutten - in aansluiting op hun curriculum - de mogelijkheden van ICT en eigentijdse leermiddelen optimaal voor hun onderwijs. Dit heeft op HAL invulling gekregen door de in 2017 en 2018 gerealiseerde investeringen in *touchscreens* waarmee op moderne wijze onderwijs kan worden gegeven.

Ook het uitdagend lesgeven aan leerlingen die meer kunnen (ambitie 1), heeft de volle aandacht. Ruim driekwart van de leerlingen doet mee aan een van de vormen van versterkt taalonderwijs, veel leerlingen hebben extra vakken, volgen de theateropleiding of nemen deel aan andere buitenschoolse activiteiten.

Vereenvoudiging bekostiging per 1 januari 2021 en efficiëntiekorting

OCW en de VO-raad hebben gezamenlijk een voorstel voor het vereenvoudigen van de bekostiging van VO-scholen uitgewerkt. Het doel is een transparante en overzichtelijke bekostiging, die het voor schoolbesturen makkelijker maakt om meerjarig financieel te plannen. De bekostiging wordt kostenvolgend, zo eenvoudig mogelijk en bevat zo min mogelijk ongewenste prikkels. Het inhoudelijke voorstel landt in een wetsvoorstel dat in 2019 wordt ingediend bij de Tweede Kamer. De inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is voorzien voor

1 januari 2021. Aan de hand van een reeds gepubliceerde rekentool kan worden geconcludeerd worden dat HAL er na een driejarige overgangperiode bedoeld om de herverdeel-effecten te dempen, ongeveer drie ton per jaar op voortuit zal gaan.

Daarnaast speelt nog steeds de bij het huidige regeerakkoord in het vooruitzicht gestelde doelmatigheidskorting voor de gehele sector. Onder invloed van de lobby van de VO-raad zijn hier nog geen definitieve inhoudelijke maatregelen uit voortgekomen en wordt de roep om het niet laten doorgaan van de bezuiniging steeds luider.

Locale onderwijspolitiek

In de gemeente Amsterdam is na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 een nieuw college van Burgemeester en Wethouders geïnstalleerd. Kansengelijkheid in het onderwijs is een belangrijke kernwaarde in het coalitieakkoord. De coalitie gaat er daarbij vanuit dat brede scholengemeenschappen de kansengelijkheid vergroten. Onze school zal zich als categorale vwo-school tot dit standpunt moeten verhouden. We willen laten zien dat ook wij, vanuit onze eigen identiteit, graag bijdragen aan de vergroting van de kansengelijkheid voor Amsterdamse jongeren.

Inzake het dreigende lerarentekort is er in Amsterdam steeds meer aandacht voor het VO en wordt er actief gezocht naar mogelijkheden om leraren aan de stad te binden door middel van betaalbare huisvesting voor (jonge) leraren en een mogelijke extra reiskostenvergoeding. In de recent gepubliceerde nieuwe *Amsterdamse Lerarenagenda* wordt in navolging van eerdere subsidies op dat vlak de mogelijkheid geboden om via *teambeurzen* de professionalisering van leraren te bevorderen.

Funciemix

Het *Convenant Leerkracht voor Nederland* uit 2009 dat tot doel had het beroep van leraar aantrekkelijker te maken, voorzag in verbetering van de beloning door het verkorten van de salarislijnen en het verplicht instellen van een promotietraject naar hogere salarisschalen: de funciemix. Deze maatregelen werden in 2014 afgerond, waarbij HAL ruimschoots aan de voorgeschreven doelen voldeed. Het doel was uiteindelijk een funciemix met een waarde van 133,2, maar per 1 oktober 2017 kende de mix – mede door het onverkort uitvoeren van het entreerecht - een waarde van 146,6 (zie tabel op pag. IV).

Deze mix kan, als de school door wat voor (niet te voorziene) reden dan ook in zwaar weer terecht komt, een zware last vormen. Om die reden werd al eerder met de PMR overeengekomen dat het promotietraject naar LD pas weer wordt opengesteld, als de waarde van de mix door natuurlijk verloop tot onder de 140 is gedaald. Een eerste stap is daartoe in 2018 gezet door vacante LD-functies niet opnieuw in te vullen.

Overaanmelding

De regels voor aanmelding en toelating van leerlingen voor het eerste leerjaar zijn vastgelegd in de Kernprocedure, een convenant dat is overeengekomen tussen de scholen voor VO en de gemeente Amsterdam. Dit systeem leidt in de praktijk tot overaanmelding op een aantal categorale scholen in Centrum en Zuid, waaronder Het Amsterdams Lyceum.

In hierboven reeds genoemde in 2015 geïntroduceerde systeem van *matching*, wordt naast een school van eerste voorkeur tevens een aantal andere scholen opgegeven. Het doel hier-

van is om leerlingen beter over de beschikbare scholen te verdelen en teleurstelling door het uitloten te voorkomen. Omdat het eerste systeem onder meer tot gevolg had dat veel leerlingen niet werden geplaatst op hun school van eerste voorkeur (op HAL slechts 60%), is de procedure in 2016 onder druk van ouders en politiek bijgesteld. Inmiddels zijn ouders beter geïnformeerd en gewend aan de situatie rondom de aanmeldingen. Daarnaast is er nu een plaatsingsgarantie op een van de opgegeven scholen.

Beheersing van uitkeringskosten na ontslag

Alle werkloosheidsuitkeringen komen voor 25% rechtstreeks ten laste van de school. De rest wordt zonder voorwaarden verevend tussen de onderwijswerkgevers via een inhouding op de personele bekostiging. De aanspraken op bovenwettelijke aanvullingen op de WW, de ZW (alleen als vangnetregeling) en de WAZO zijn onderdeel van de CAO. Deze regelingen (WOVO en ZAVO) zijn tot nu toe inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van de oude overheidsregelingen.

Gelet op de huidige krapte op de onderwijsarbeidsmarkt en de stabiele werkgelegenheidssituatie op Het Amsterdams Lyceum, wordt vooralsnog niet overwogen voor het risico van werkloosheidsuitkeringen een verzekering af te sluiten. Enkele langlopende uitkeringen die het gevolg zijn van vertrek via een vaststellingsovereenkomst zullen wel worden afgedekt door een toekomstige voorziening op te nemen van ca. € 35.000.

Het Amsterdams Lyceum is eigenrisicodragers voor WGA-uitkeringen (WIA) en de ZW-flex. Ook hiervoor is geen verzekering afgesloten. Sinds het begin van het eigenrisicodragerschap heeft geen instroom plaatsgevonden in de WIA en die is ook op dit moment niet te verwachten. Ter dekking van deze kosten en andere onverwacht stijgende kosten bij ontslag, is een bestemmingsreserve personeel opgebouwd - per ultimo 2018 € 197.000. Hieraan wordt niet gedoteerd, omdat dit bedrag als buffer voor onverwacht hoge uitkeringskosten ruim voldoende wordt geacht. Van jaar tot jaar wordt bekeken of de situatie zich wijzigt en die ontwikkelingen wellicht tot andere maatregelen moeten leiden.

Afhandeling van klachten

De school is met ingang van 2014 aangesloten bij de Stichting Onderwijsgeschillen te Utrecht voor vier vormen van geschillenbeslechting: algemeen klachten in het kader van de Klachtenregeling, geschillen op grond van de Wet medezeggenschap op scholen, beroepszaken op grond van de CAO en bezwaarprocedures op het gebied van functiewaardering (FUWA). In 2018 zijn geen klachten aanhangig gemaakt.

De procedure die intern bij de afhandeling van klachten wordt gevolgd, is beschreven in de Klachtenregeling en het Bestuursreglement. In 2018 werden bij het bestuur geen klachten ingediend. De school heeft een onafhankelijke vertrouwenspersoon, die met name bij klachten over seksuele intimidatie, racisme en geweld kan worden geraadpleegd en die tevens fungeert als vertrouwenspersoon voor integriteitskwesaties. Deze vertrouwenspersoon is in 2018 tweemaal geraadpleegd door medewerkers van wie het dienstverband uiteindelijk met wederzijds goedvinden werd beëindigd. Bij de behandeling van klachten wordt over de ge-

hele lijn gestreefd naar een laagdrempelige procedure. Daarom fungeren twee docenten als contactpersonen die door leerlingen met klachten kunnen worden geraadpleegd over de te ondernemen stappen.

Voor het in het Inrichtingsbesluit geregelde wettelijke recht van beroep op het bestuur is een permanente bezwaarschriftencommissie ingesteld, bestaande uit de (vice-)voorzitter, een tweede bestuurslid en de ambtelijk secretaris. Deze commissie behandelde in 2018 drie beroepszaken tegen niet toelichting tot het eerste leerjaar. Op grond van de wet is tevens voorzien in een *Commissie van beroep voor de eindexamens*. Bij deze commissie werden in 2018 geen zaken aanhangig gemaakt.

Huisvesting

Het monumentale gebouw aan het Valeriusplein werd in 1919 in gebruik genomen. Het is een ontwerp van de architecten Herman en Jan Baanders in de stijl van de Amsterdamse School. Ondanks de aanpassingen die voor het moderne onderwijs noodzakelijk bleken, heeft het fraaie gebouw tot op heden zijn oorspronkelijke karakter behouden. Om die reden is het tot monument verklaard. Dit geldt ook voor het bijzondere, in siermetselwerk uitgevoerde interieur, waarvan de aula het pronkstuk vormt, niet in de laatste plaats vanwege de kunsthistorisch interessante, gebrandschilderde ramen van R.N. Roland Holst. In 1939 werd aan het Olympiaplein door dezelfde architecten nog een klein, meer zakelijk uitgevoerd pand gebouwd, waarin een afdeling voor individueel onderwijs (AVIO) werd gehuisvest. Hoewel deze afdeling reeds in 1943 werd gesloten, draagt het gebouw nog steeds de naam AVIO.

Sinds 2002 heeft het hoofdgebouw een nieuwe zijvleugel, ontworpen door de architect André van Stigt. In 2013 werd door dezelfde architect een plan uitgewerkt om tegelijk met noodzakelijk funderingsherstel een nieuw souterrain van 340 m² onder de poort van het hoofdgebouw te realiseren, met daarin een nieuwe verblijfsruimte voor de leerlingen (Poortproject). Dit project is begin 2016 afgerond.

Bij conditiemeting blijken de gebouwen in uitstekende staat te verkeren. In het kader van de verduurzaming worden de komende jaren investeringen verwacht. Beide schoolgebouwen zijn aangemeld voor het programma *Gezonde Schoolgebouwen* van de gemeente Amsterdam. Het doel is de lucht- en lichtkwaliteit in de gebouwen te verbeteren tot het niveau van *Frisse scholen -B*. HAL heeft de ambitie om in combinatie met deze maatregelen de duurzaamheid van de gebouwen vergroten door ze gasloos te maken en van zonnecollectoren te voorzien. De uitvoering van de eerste fase - het aanbrengen van een ventilatiesysteem wordt in de zomer van 2019 verwacht.

Toegankelijkheid van de instelling en het toegangsbeleid

Sinds de renovatie in 2002 is via drempelloze toegangen en een lift ongeveer driekwart van het hoofdgebouw toegankelijk voor minder valide bezoekers. In het Poortproject 2015 is een bouwkundige voorziening meegenomen waardoor naast het nieuwe souterrain ook het resterende deel van het hoofdgebouw door middel van een kleine lift met beperkte capaciteit toegankelijk is gemaakt. Van het AVIO-gebouw is voor mindervaliden alleen de onderste

verdieping toegankelijk. Hoge investeringskosten verhinderden tot nu toe verbeteringen op dit punt.

De gebouwen zijn elektronisch tegen inbraak beveiligd en de toegangen worden overdag vanuit de conciërge-loges visueel en met camera's bewaakt. Naast personeel en leerlingen wordt alleen toegang verleend aan tevoren aangemelde bezoekers. Door de kleinschaligheid van de organisatie wordt het niet nodig geacht om de toegang voor leerlingen door middel van pasjes of iets dergelijks te regelen.

Internationalisering

Het Amsterdams Lyceum geeft veel aandacht aan internationalisering in het onderwijskundig beleid. De school biedt drie versterkte taalprogramma's: Trayecto Español, Fast Lane English en Corso Italiano. Het resultaat dat wordt beoogd met de versterkte taalprogramma's is de leerlingen naast het reguliere Nederlandse VWO-diploma een officieel erkend certificaat te laten behalen dat toegang geeft tot vervolgonderwijs in het buitenland.

Voor Fast Lane is dat het *Certificate of Proficiency in English* van de universiteit van Cambridge (ESOL Examinations), voor Spaans het DELE diploma (*Diplomas de Español como Lengua Extranjera*) en voor Italiaans het CILS certificaat (*Certificazione di Italiano come Lingua Straniera*). Tevens kunnen leerlingen in de bovenbouw deelnemen aan een cursus Frans die opleidt voor het officiële *Diplôme d'Etudes en Langue Française* (DELF) en met ingang van 2015/2016 is Chinees als profielkeuzevak aan het examenprogramma toegevoegd. Alle taalprogramma's beogen naast het aanleren van taalkundige vaardigheden ook kennis van de cultuur van de betreffende landen over te brengen.

Er wordt reeds vele jaren een traditionele schoolreis naar Rome georganiseerd. Daarnaast zijn er voor de deelnemers aan de versterkte taalprogramma's verplichte studiereizen in het vierde leerjaar naar het Verenigd Koninkrijk, Italië en Spanje. Voor de bovenbouwleerlingen worden daarnaast ook nog vrijwillige uitwisselingsprogramma's en studiereizen aangeboden met in 2018 bestemmingen zoals New York, Boedapest, Berlijn, Sevilla, Napels en Reykjavík. Ook vond in 2018 voor de laatste keer een reis naar Nepal plaats met 6^e klas leerlingen. Voor deze reis was er ook een sponsoractie opgezet voor een goed doel, namelijk de bouw van een school.

FINANCIËLE INFORMATIE OMTRENT DE INSTELLING

Financiële positie op de balansdatum

Inleiding

In 2018 hebben er geen stelselwijzigingen plaatsgevonden. In 2017 zijn er twee stelselwijzigingen doorgevoerd, welke conform RJ 140 zijn verwerkt in de jaarrekening. De stelselwijzigingen hadden betrekking op:

- het omzetten van de voorziening groot onderhoud naar een bestemmingsreserve voor groot onderhoud en
- de waardering van gebouwen gaat van actuele waarde naar historische kostprijs en derhalve is de herwaarderingsreserve afgeboekt op de materiële vaste activa.

De financiële positie van de school is solide. Het peil van de reserves en voorzieningen is toereikend en verwacht wordt dat de inkomsten voldoende zullen zijn om alle kosten te dekken die voortvloeien uit het huidige scala aan bedrijfsactiviteiten.

Vermogenspositie, exploitatieresultaat en rendement

Naast de bestemmingsreserves wordt in het eigen vermogen een privaat deel en een publiek deel onderscheiden. Het private deel heeft betrekking op de exploitatie van het onroerend goed dat de vereniging in volledige eigendom heeft. Om die reden wordt hier in het voorstel resultaatsbestemming het negatieve saldo van de Stichting Wolkenland aan onttrokken.

Na verwerking van de resultaatsbestemming zal het totale eigen vermogen met ca. € 35.000 zijn afgenomen ten opzichte van 2017. Naast het eigen vermogen is onder de passiva (als bestemmingsreserve) ook het Jef Colle Fonds opgenomen. Jaarlijks wordt hiermee het saldo van de activiteiten van het fonds verrekend.

De rentabiliteit - resultaat ten opzichte van totale baten - kwam in 2018 uit op min 0,36% (2017: min 3,00%). Het gemiddelde rendement van Het Amsterdams Lyceum over de afgelopen vijf jaar (2014 t/m 2018) komt daarmee op min 0,93%. De sector VO had in 2017 een rentabiliteit van plus 1,28%.

Het Amsterdams Lyceum wil, in overeenstemming met het beleid om als non-profit instelling de jaarlijks beschikbare middelen zoveel mogelijk in datzelfde jaar besteden aan het primair proces of om te zetten in investeringen. Dit beleid wordt in de komende jaren voortgezet.

Resultaat ten opzichte van begroting

Bij een vergelijking tussen de begroting 2018 (niet geconsolideerd dd november 2017) en de exploitatiecijfers vallen de volgende posten op:

- **Erfpacht (p.17&18):**

De vereniging Het Amsterdams Lyceum is erfpachtster van de percelen waarop het hoofdgebouw, de rectorswoning en het AVIO-gebouw staan. De verschuldigde canon voor de schoolgebouwen is gebaseerd op een in overleg tussen het ministerie van OC&W en de gemeente Amsterdam ontwikkelde maatstaf, die lager is dan dat voor commercieel vastgoed. De huisvesting van het VO was toen nog de verantwoorde-

lijkheid van het Rijk, dat de canon aan de vereniging vergoedde. Nadat de gemeente Amsterdam hiervoor verantwoordelijk werd, ontstond de wat curieuze situatie dat wij jaarlijks een aanvraag voor vergoeding van de canon bij de afdeling Onderwijs-huisvesting van OJZ (voorheen DMO) moesten indienen, die dan vervolgens door ons werd afgedragen aan Grond en Ontwikkeling van dezelfde gemeente Amsterdam.

OJZ gaat er steeds meer toe over om deze 'voortdurende erfpacht' af te kopen voor een tijdvak van 50 jaar. Voor de AVIO is dat reeds in de jaren negentig gebeurd, toen het tijdvak afliep. Voor Valeriusplein 15 zou dit tegelijk met het doorvoeren van de bebouwingwijziging (uitbreiding met ondergronds areaal onder de poort) worden gerealiseerd per 1 maart 2017.

Bij het opstellen van de notariële akte ontstond echter onduidelijkheid over de juiste omvang van het totale bebouwde areaal, omdat toen bleek dat Grond en Ontwikkeling de uitbreiding met de nieuwe zijvleugel rond 2000 nooit had verwerkt. Dit heeft ertoe geleid dat de afkoop eerst werd afgerond in oktober 2018.

Het bedrag van 1.411.000 dat met de oorspronkelijke afkoop gemoeid was en door HAL betaald werd in 2017, werd door OJZ voor 1.341.000 bij wijze van voorschot vergoed. In 2018 werd nogmaals een voorschot van € 267.000 is ontvangen voor de resterende afkoopsom. De afrekening vindt plaats in 2019.

Ondanks dat deze bedragen het normale beeld van de exploitatie ernstig verstoren, is het verplicht dit via de winst & verliesrekening te laten verlopen.

- **Personeelslasten (p.18):**

De personeelslasten zijn lager dan begroot en lager dan in 2017. Dit wordt allereerst veroorzaakt doordat enkele personeelsleden HAL hebben verlaten in de periode 2017/2018, waarvoor nog geen vaste vervangers zijn gevonden. Dit leidt ook tot hogere kosten voor uitzendkrachten dan begroot. In 2017 waren er relatief hoge incidentele lasten gerelateerd aan vaststellingsovereenkomsten en dubbele loonkosten in verband met aangenomen vervangers.

In de jaarrekening wordt de bezoldiging van de rector/bestuurder toegelicht (pag 20). Hieruit blijkt dat in 2018 de totale bezoldiging van H. Tennekes de norm van het maximum bezoldigingsbedrag niet heeft overschreden. Naar aanleiding van (reeds terugbetaalde) overschrijding in 2017 is de interne procedure aangepast om dit in de toekomst te voorkomen. Dit is in 2018 ingevoerd.

- **Uitzendkrachten (p.18):** De hogere dan begrote kosten voor uitzendkrachten worden veroorzaakt door vervangingskosten en de inhuur ten behoeve van administratieve ondersteuning.
- **Huisvestingslasten (p.18):** De positie huisvestingslasten wordt voor 2018 en 2017 vertroebeld door twee ontwikkelingen: (i) het verwerken van de Erfpachtbetaling in 2017 (€1,4 miljoen, zie paragraaf Erfpacht) en (ii) de stelselwijziging met betrekking tot groot onderhoud (2018: €218.500). Deze twee ontwikkelingen buiten beschou-

wing gelaten, daalden de huisvestinglasten ten opzichte van 2017 en de begroting, voornamelijk door lagere kosten aan huur en algemeen onderhoud.

- **Lustrum (p. 19):**
Deze activiteiten drukten in 2017 het exploitatieresultaat met € 172.867. Voor 2018 zijn er geen noemenswaardige kosten gemaakt.
- **Boekenfonds (p. 19):** Nadat in 2017 relatief meer nieuwe boeken waren aangeschaft dan verwacht i.v.m. nieuwe lesmethodes en nieuwere versies van bestaande methodes, was dit in 2018 minder van toepassing, waardoor de kosten zijn gedaald t.o.v. het vorige jaar.

Materiële vaste activa, investeringsbeleid

Het onder de materiële vaste activa opgenomen onroerend goed bestaat uit de rectorswoning die in 1918 op een hoek van het schoolterrein werd gesticht, alsmede het schoolbuitenhuis Wolkenland dat in 1935 werd verworven. Het beleid is tot en met dit boekjaar niet gericht op nieuwe investeringsactiviteiten op dit gebied, maar wel om de noodzakelijke onderhoudskosten zo veel mogelijk uit de baten te bestrijden.

Door de stelselwijziging in 2017 wordt het vastgoed nu gewaardeerd op historische kostprijs. De marktwarde van de rectorswoning, getaxeerd in 2017, bedraagt € 2,3 miljoen. De marktwaarde van schoolbuitenhuis Wolkenland bedraagt € 650.000.

De onderstaande tabel toont het patroon over de laatste vijf jaar voor de vereniging HAL voor wat betreft de inventaris en apparatuur.

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018
Investering	60.164	214.733	437.424	269.834	231.279
Verkrijgingsprijs t/m	1.199.301	1.414.034	1.813.254	2.026.268	2.257.547
Boekwaarde	534.062	613.775	870.589	899.698	926.617
Afschrijvingslasten	138.462	136.049	180.610	183.905	205.476

Om het beeld zuiver te houden worden investeringen die geheel zijn afgeschreven als desinvestering afgeboekt. Middels taxatie is de vervangingswaarde van de inventaris vastgesteld op 5,1 miljoen euro. Verzekeringstechnisch wordt 20% hiervan geacht basisinventaris te zijn, waarvoor de gemeente Amsterdam bij volledige vervanging verantwoordelijk is. Elektronische apparatuur wordt afgeschreven in drie jaar, overige inventaris in tien jaar. Er wordt lineair afgeschreven ten opzichte van de verkrijgingsprijs. Omdat de werkelijke gebruiksduur de economische levensduur in vrijwel alle gevallen ruim overtreft, wordt geen rekening gehouden met restwaarde.

In 2018 kwamen de investeringen in inventaris en apparatuur (inclusief Wolkenland) overeen met 2,4% van de totale baten. Indien de baten gecorrigeerd worden voor de ontvangen erfpacht vergoeding van € 267.000 dan bedraagt het percentage 2,5%

(was 2,9% in 2017). De inventaris en apparatuur verkeert in uitstekende staat en er is geen achterstand in de vervanging.

Liquiditeit, weerstandsvermogen, kapitalisatiefactor, solvabiliteit

Per 31 december 2018 vertoont de balans een stabiel financieel beeld. Dit zal hieronder worden toegelicht met een aantal kengetallen.

De *current ratio* (de verhouding tussen vlottende activa en kortlopende schulden) is op balansdatum 1,60 (2017: 1,63). In 2017 was het kengetal voor de sector VO 3,54. Onze huidige liquiditeitspositie is ruim toereikend ter ondersteuning van de exploitatie. Daarbij speelt een rol dat de inkomsten uit overheidsbijdragen maandelijks in vrijwel gelijke delen ontvangen worden.

Het *weerstandsvermogen*, het eigen vermogen uitgedrukt als percentage van de totale baten (inclusief rentebaten), kwam uit op 16,61 (2017: 15,30). De stijging ten opzichte van 2017 is gerelateerd aan de gedaalde totale baten. Echter deze daling van de 2018 baten is veroorzaakt doordat in 2017 een incidentele subsidie van €1,4 miljoen m.b.t. de erfpacht (zie pagina XIII) was verwerkt.

In de sector VO was in 2017 het weerstandsvermogen 24,68. Dit kengetal dient als graadmeter om te beoordelen of een schoolbestuur niet teveel reserves aanhoudt. Een ondergrens van 5% wordt sinds 2016 als acceptabel beschouwd.

Kapitalisatiefactor en financiële buffer. De kapitalisatiefactor geeft een indicatie van de mate waarin het kapitaal (nog) niet wordt benut voor het onderwijsproces. Dit kengetal wordt berekend door het balanstotaal minus de boekwaarde van gebouwen en terreinen te nemen als percentage van de totale baten inclusief rentebaten. Voor Het Amsterdams Lyceum komt dit in 2017 uit op 30,35% (2017: 27,77%). De toename wordt verklaard doordat de totale baten met meer dan 1,0 miljoen zijn gedaald (als gevolg van de subsidie afkoop erfpacht in 2017) en het balanstotaal is afgenomen als gevolg van het incidentele negatieve resultaat van 2017 (verwerkt in het eigen vermogen).

In het algemeen wordt een kapitalisatiefactor van 35% als bovengrens gehanteerd voor grotere schoolbesturen met een omzet boven de 12 miljoen en 60% voor schoolbesturen met een omzet tot 6 miljoen. Omgerekend is de grens voor HAL ongeveer 42%.

De *financiële buffer* is een verfijning van de kapitalisatiefactor, waarbij ook rekening wordt gehouden met de financieringsfunctie en de transactiefunctie van de aangehouden reserves. Om de *financiële buffer* te bepalen worden de middelen die moeten worden aangehouden om de inventaris te zijner tijd te kunnen vervangen (financieringsfunctie) op de kapitalisatiefactor in mindering gebracht. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de grootte van de instelling, waarbij kleinere schoolbesturen meer reserves mogen aanhouden dan de grotere.

Ook de middelen die bedoeld zijn om de kortlopende schulden te voldoen (transactieliquidi-
teit) worden afgetrokken. Beide gegevens worden uitgedrukt als percentage van de totale

baten. Voor 2018 is de waarde voor de financieringsfunctie voor Het Amsterdams Lyceum 15,18% (2017: 13,05%). De transactieliquiditeit komt in 2018 op 12,37% (2017: 12,64%).

De waarde voor het kengetal *financiële buffer* was eind 2018 derhalve 2,80% (2017: 2,08%). De signaleringswaarde (bovengrens) zoals opgenomen in het toezichtkader dat de inspectie voor het onderwijs hanteert, bedraagt drie maal de genormeerde waarde voor de instelling. Voor Het Amsterdams Lyceum is voor 2017 de genormeerde waarde van de financiële buffer 8,70% (2017: 7,78%). Aangezien de financiële buffer een verfijning van de kapitalisatiefactor is geldt ook hier dat dit kengetal beïnvloed wordt door de bovengenoemde daling van de totale baten. Binnen het onderwijs wordt een lage buffer als wenselijk beschouwd, dit betekent namelijk dat er geen geld op de plank blijft liggen.

De *solvabiliteit* (hier opgevat als de verhouding tussen het totale eigen vermogen plus voorzieningen en het totaal van de passiva) geeft aan in hoeverre de instelling op langere termijn kan voldoen aan haar verplichtingen. Dit geeft een solvabiliteit met een waarde van 56,60% voor 2018 (2017: 56,23%). Voor de gehele sector VO was de gemiddelde solvabiliteit 63% in 2017. De inspectie hanteert geen bovengrens voor dit kengetal, maar acht een ondergrens van 20% een minimumvereiste.

De *huisvestingsratio* (hier opgevat als de huisvestingslasten plus afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door de totale lasten) in 2018 bedraagt 0,09. In 2017 bedroeg de huisvestingsratio 0,16, maar gecorrigeerd voor de kosten van de erfpachtafkoop bedroeg de ratio in 2017: 0,04. De signaleringswaarde als bovengrens hiervoor bedraagt 0.1. Het gemiddelde in de sector was 0,055 in 2017

Uit de bovenstaande kengetallen kan worden geconcludeerd dat de balanspositie aan het eind van het verslagjaar wijst op een gezonde financiële organisatie, die ook volledig voldoet aan de eisen die de overheid hieraan stelt.

Overige ontwikkelingen gedurende het verslagjaar

Hieronder worden nog enkele ontwikkelingen toegelicht die mogelijk van belang zijn bij de interpretatie van de jaarrekening.

Personele lasten t.o.v. totale lasten

In 2018 bestonden de totale lasten voor 72,0% uit personeelslasten (2017: 67,7%, gecorrigeerd voor de kosten van de afkoop erfpacht: 75,4%). In de 2017 personeelslasten zitten wel de eenmalige kosten voor vaststellingsovereenkomsten (€ 158.944). Het percentage is iets lager dan het gemiddelde in de sector, maar daarbij moet wel worden bedacht dat in onze lasten ook de meer dan gemiddelde bedragen voor buitenlandse reizen en werkweken zijn verwerkt.

De waarden waren in voorgaande jaren: 75,7% in 2016, 76,1% in 2015, 76,5% in 2014, 76,6% in 2013, 74,5% in 2012. Dit verhoudingsgetal blijft vanaf 2013 nagenoeg gelijk omdat de verplichtingen die voortvloeiden uit het Convenant Leerkracht geheel zijn verwerkt. Zoals verderop in de meerjarenbegroting (Continuïteitsparagraaf) ook wordt aangegeven, is de ver-

wachting dat de personeelslasten in de komende jaren ongeveer gelijk zullen blijven, omdat lagere lasten als gevolg van natuurlijk verloop min of meer opwegen tegen de stijging die nog tot 2020 uit de nawerking van het Convenant zal voortvloeien.

Ouderbijdrage en reizen

De opbrengst *ouderbijdrage* is in 2018 minimaal gedaald vergeleken met 2017 (-2,1%). Voor de versterkte talenprogramma's (inclusief het DELF en het nieuwe Chinees) werd € 313.636 ontvangen. Het aantal deelnemers aan *Fast Lane English* nam wederom toe, terwijl de deelnemersaantallen voor *Corso Italiano* en *Chinees* daalden. De ouders van deelnemende leerlingen ontvangen jaarlijks een apart exploitatieoverzicht.

De deelname aan de ouderbijdrageregeling is zeer groot. Ouders die niet deelnemen, betalen per activiteit een hogere bijdrage. Van het totaal dat voor diverse activiteiten en de ouderbijdrage tezamen in 2018 werd gefactureerd (€ 1.022.539), werd ca. 1,50% niet betaald (2017: 1,50%). In totaal werd € 14.166 aan vorderingen afgeboekt als niet inbaar (2017 € 15.415). Alle bijdragen worden in principe geheel ingevorderd. Voordat in laatste instantie een incassobureau wordt ingeschakeld, beslist de schoolleiding op basis van sociale indicatie.

De buitenlandse reizen zijn geheel kostendekkend, met uitzondering van de studiereizen in het kader van de versterkte talenprogramma's, waarvoor apart reeds een bijdrage wordt geheven.

Treasurybeleid

In 2016 is de overheidsregeling herzien en daarop is het *Beleggings- en Financieringsstatuut* (Treasurystatuut) aangepast. Deze regeling schrijft voor op welke wijze tijdelijke liquiditeitsoverschotten uit publieke middelen uitsluitend risicomijdend mogen worden belegd. Wij mogen nu zaken doen met financiële instellingen en rijksoverheden (staatobligaties) in alle landen van de EU /EEC zolang die een enkelvoudige A-rating hebben. Dat is ooit triple A geweest en was in 2013 al verlaagd tot AA-. Het aangaan van beleggingen en leningen moet voortaan eerst aan de toezichthouder worden voorgelegd. De laatste staatslening van 4,5% is in 2017 ingelost. Door de aanhoudend lage rentestand en de scherpe eisen van het statuut zijn er geen plannen voor aankoop, maar wordt volstaan met deposito's met een beperkte looptijd.

De hierboven besproken liquiditeit en de hierna te behandelen risicopositie geven geen aanleiding het beleid ten aanzien van het uitzetten van overtollige middelen te wijzigen. Bij de liquiditeitsplanning wordt rekening gehouden met onder meer de financieringsbehoefte van renoverend onderhoud waardoor soms op betaalrekeningen tijdelijk een grotere liquide voorraad wordt aangehouden, dan anders met het oog op de gewenste rentemaximalisatie verantwoord zou zijn. Per balansdatum wordt er geen gebruik meer gemaakt van treasury-instrumenten.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

A. GEGEVENSSET

A1. Kengetallen

Gegevens peildatum 1 oktober 2018

	2018	2019	2020	2021	2022
Vereniging HAL	<i>fte</i>	<i>fte</i>	<i>fte</i>	<i>fte</i>	<i>fte</i>
Personele bezetting	83,61	85,0	86,0	86,0	86,0
Directie / management	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0
Onderwijzend personeel	63,24	64,0	64,0	64,0	64,0
Overige medewerkers	16,47	17,0	18,0	18,0	18,0
Leerlingenaantallen	1102	1100	1100	1100	1100

Toelichting op de kengetallen:

Zoals uit de cijfers blijkt worden geen fluctuaties verwacht in het leerlingenaantal. HAL is een zeer stabiele organisatie met een gefixeerde maximale omvang die een constant marktaandeel heeft in Amsterdam. Hierbij spelen demografische gegevens een ondergeschikte rol, hoewel Amsterdam groei kent in de komende jaren. Gelet op de huidige populariteit van de school en de onderwijsresultaten is hierin geen verandering te verwachten.

De geringe wijzigingen in de personeelsformatie zijn het gevolg van de beleidsvoornemens die hieronder bij de meerjarenbegroting worden toegelicht. Omdat het hier een voorlopige raming betreft, werd op hele getallen afgerond.

A2. Meerjarenbegroting

Beleidsontwikkeling

In het afgelopen jaar is uitgebreid overlegd over de koers die Het Amsterdams Lyceum in de komende vier jaar gaat varen. De beleidsvoornemens worden onderscheiden naar acht thema's, ook wel Kijkrichtingen genoemd:

- onderwijskundig beleid
- kwaliteitszorg
- het ondersteunen, begeleiden en beoordelen van medewerkers
- duurzaamheid en frisheid in het schoolgebouw
- internationaal (wereld)burgerschap
- digitale communicatie
- privacybeleid
- inrichting van het managementteam

Uitgangspunt bij het realiseren van de concrete invulling hiervan zal steeds zijn dat het budgettair neutraal gebeurt. Dat geldt met name als het gaat om de personele uitgaven. De school kent een stabiele leerlingenpopulatie, daarom verandert de inzet van de formatie ten

opzichte van voorgaande jaren niet wezenlijk. Immers het grootste en belangrijkste deel van het werk vindt voor de klas plaats. Daar blijft de inzet van de middelen dan ook gelijk.

Op organisatorisch vlak wordt wel bewust ingezet op verandering. De voornaamste wijzigingen die over een periode van vier jaar gevolgen zullen hebben voor de formatie zijn:

1. De leden van de schoolleiding gaan zich meer op de bedrijfsvoering richten en daar vaste portefeuilles beheren. Op termijn wordt de schoolleiding teruggebracht tot 3 fte, waarbij ondersteuning wordt voorzien door beleidsmedewerkers.
2. De rol van de afdelingsleiders wordt versterkt en het werkterrein omvat mede het vijfde leerjaar.
3. De HRM wordt binnen de organisatie gebracht door het benoemen van een HR-medewerker en een PSA-functionaris.
4. Het gehele OOP wordt voortaan aangestuurd door een nieuwe functionaris: Hoofd OOP.

Concreet zullen deze wijzigingen op korte termijn als volgt leiden tot uitbreiding van de formatie:

- Hoofd OOP 0,3 fte
- Interne personeelsadviseur 0,4 fte
- Administratief medewerker PSA 0,6 fte
- Extra afdelingsleider en uitbreiding taakuren afdelingsleider 0,48 fte

Inkrimping of afbouw van bestaande taken, alsmede vermindering van het budget voor extern ondersteuning moet vooralsnog deze wijzigingen mogelijk maken. Daarnaast wordt meer dan voorheen alle beschikbare formatie daadwerkelijk ingevuld en ingezet.

De door de interne toezichthouder goedgekeurde meerjarenbegroting is taakstellend voor het uitvoeren van de hier genoemde maatregelen en andere die uit de hierboven geschetste beleidsontwikkeling zullen voortvloeien. Voor het voorgenomen beleid op het gebied van verduurzaming zal in eerste instantie gezocht worden naar externe financiering door middel van subsidies en eventueel leningen.

Balans

	2018	2019	2020	2021	2022
ACTIVA	€	€	€	€	€
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	1.142.585	1.200.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.142.585	1.200.000	1.300.000	1.300.000	1.300.000
Vorderingen	175.324	175.000	175.000	175.000	175.000
Liquide middelen	1.757.445	1.775.000	1.775.000	1.775.000	1.775.000
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	1.932.769	1.950.000	1.950.000	1.950.000	1.950.000
TOTAAL ACTIVA	3.075.354	3.150.000	3.250.000	3.250.000	3.250.000
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve publiek	766.194	802.794	819.594	833.594	867.594
Algemene reserve privaat	108.541	108.541	108.541	108.541	108.541
Bestemmingsreserves publiek	713.345	713.345	713.345	713.345	713.345
Bestemmingsfonds privaat	29.717	29.717	29.717	29.717	29.717
Herwaarderingsreserve					
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	1.617.797	1.654.397	1.671.197	1.685.197	1.719.197
VOORZIENINGEN	122.942	122.942	122.942	122.942	122.942
LANGLOPENDE SCHULDEN	130.200	112.200	94.200	76.200	58.200
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.204.415	1.260.461	1.361.661	1.365.661	1.349.661
TOTAAL PASSIVA	3.075.354	3.150.000	3.250.000	3.250.000	3.250.000

Staat / Raming van Baten en Lasten

MEERJARENBEGROTING 2019-2022				
obv gegevens oktober 2018				
	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022
	€	€	€	€
	vs okt 2018	vs okt 2018	vs okt 2018	vs okt 2018
BATEN				
Rijksbijdragen OC&W	8.251.988	8.269.385	8.299.385	8.319.385
Overige overheidsbijdragen en subsidies	246.818	188.900	187.000	187.000
Overige baten	1.077.341	1.056.900	1.056.000	1.056.000
TOTAAL BATEN	9.576.147	9.515.185	9.542.385	9.562.385
LASTEN				
Personeelslasten	6.995.500	6.982.000	7.012.000	7.012.000
Afschrijvingslasten	206.000	206.000	206.000	206.000
Huisvesting	411.600	411.600	411.600	411.600
Overige lasten	1.926.406	1.898.750	1.898.750	1.898.750
TOTAAL LASTEN	9.539.506	9.498.350	9.528.350	9.528.350
saldo baten en lasten	36.641	16.835	14.035	34.035
saldo rente	0	0	0	0
EXPLOITATIESALDO	36.641	16.835	14.035	34.035

Toelichting op meerjarenbegroting en balans:

Zoals eerder met kengetallen werd toegelicht, kenmerkt HAL zich door een stabiele bedrijfsvoering, gebaseerd op de zeer constante aanmelding van nieuwe leerlingen. Er zijn dan ook om die reden geen grote fluctuaties in de personele bezetting of de formatieve omvang te verwachten.

Op grond van een prognose van de personeelslasten op basis van natuurlijk verloop wordt aangenomen dat deze in de komende jaren nagenoeg gelijk blijven. De verwachting is dat in de jaren 2019 tot en met 2022 de stijgende kosten van periodieke verhogingen (Incidentele looncomponent) wegvallen tegen de gevolgen van natuurlijk verloop.

Aan de batenkant werden alle beschikbare gegevens over toekomstige verhogingen en verlagingen van de rijksbijdrage in de raming opgenomen. De geprognosticeerde exploitatiesaldi zijn in de prognose van de balansopstelling verwerkt.

In de balans-prognose werd verder rekening gehouden met de afgesproken afbouw van de langlopende schuld en de voorgenomen investering in ICT-middelen in de komende twee jaar. De reserves en voorzieningen zijn in de prognose niet gemuteerd ten opzichte van 2018, omdat zoals in paragraaf B2 wordt uiteengezet, verdere toename niet opportuun wordt geacht gelet op de risicoanalyse en afname alleen voorzien wordt op grond van gerealiseerde onzekere gebeurtenissen in de toekomst.

B. OVERIGE RAPPORTAGES

B1. Het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De missie en de in het vierjaarlijkse Schoolplan gedefinieerde strategische doelen zijn het vertrekpunt voor het risicobeheersingsproces. Jaarlijks wordt door de schoolleiding onderzocht welke factoren het bereiken van de doelen in de weg kunnen staan en daarmee een risico vormen. Het inzicht in deze risico's stelt de organisatie in staat om beheersmaatregelen te benoemen, waarbij ook steeds de balans tussen de te nemen maatregelen en de omvang van het risico in het oog wordt gehouden.

Om dit te realiseren wordt jaarlijks een risicoprofiel opgesteld ten aanzien van de volgende risicogebieden waaraan grotendeels elders in dit verslag reeds aandacht werd besteed: politieke ontwikkelingen met gevolgen voor de financiering, de constante instroom van nieuwe leerlingen, de onderwijsopbrengsten en de kwaliteitszorg, personele ontwikkelingen, de kwaliteit van de organisatie en het management, de kwaliteit van gebouwen en inventaris, kwaliteit van de bedrijfsprocessen en de financiële controle.

De conclusies die uit dit risicoprofiel worden getrokken, weerspiegelen de risicohouding. Er wordt niet gestreefd naar volledige zekerheid, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de keuze voor eigenrisicodragerschap voor de WGA en de ZW-flex, alsmede uit het kiezen voor een eigen behoud van € 200.000 bij het verzekeren van loonschade als gevolg van ziekteverzuim (zie ook p. X). Voor sommige risico's worden op basis van deze risicohouding bestemmingsreserves aangehouden, zoals in de volgende paragraaf wordt uiteengezet.

Voor de prestatiebesturing die direct verband houdt met het financieel beheer en daarmee verwante beheers aspecten als onderhoud, wordt gebruik gemaakt van de volgende instrumenten. Naast een meerjarenraming die ten minste vier jaar omvat, wordt jaarlijks in oktober een definitieve tweejarige begroting vastgesteld, die in principe maatgevend is voor het in april op te stellen formatieplan. Voorafgaand hieraan wordt een prognose opgesteld voor het lopende jaar naar aanleiding van de dan beschikbare prognoses over de personeelslasten. Dit om optimale inzet van de middelen voor het primair proces te garanderen.

Controle op het verloop van de begrotingscyclus wordt uitgeoefend op basis van maandelijkse door het administratiekantoor te verstrekken rapportages op het gebied van personeelslasten en materiële kosten. Dit resulteert zo nodig in een tussentijdse rapportages en uiteindelijk in het financieel jaarverslag. Het toezicht op de planning & control-cyclus is opgedragen aan de Financieel Manager onder verantwoordelijkheid van de rector.

In de paragraaf *Ontwikkelingen kwaliteitszorg* (p. IV) werd reeds uiteengezet hoe het interne beheersingssysteem van het studierendement is opgezet.

B2. Belangrijkste risico's en onzekerheden - bestemmingsreserves

De elders reeds genoemde *financiële buffer* dient ter dekking van de volgende risico's: fluctuaties in leerlingenaantallen, financiële gevolgen van arbeidsconflicten, en instabiliteit en onvolledige indexatie van de bekostiging.

Rekening houdend met het risicoprofiel wordt een bestemmingsreserve voor personeelslasten aangehouden (€ 197.464 ultimo 2018).

Aan deze reserve *personeel* ligt de volgende onderbouwing ten grondslag, die gebaseerd is op een analyse van de werkelijke lasten in de laatste drie jaar:

1. Het risico als gevolg van schommelingen in de leerlingenaantallen, die in Amsterdam en omgeving voornamelijk door marktwerking worden veroorzaakt, in de vorm van salarisverplichtingen (20%).
2. De gevolgen van onverwacht hoog ziekteverzuim in de vorm van vervangingskosten (20%).
3. De gevolgen van onverwacht hoge instroom in de WIA- of de WW/WOVO-regelingen of arbeidsconflicten. Daaronder tevens begrepen een reservering ter dekking van het eigenrisicodragerschap in de WGA en de ZW-flex (60%).

Door de stelselwijziging in 2017 is de voorziening groot onderhoud omgezet naar de reserve onderhoud. Overeenkomstig de richtlijnen worden er voorzieningen aangehouden voor de verplichtingen die voortvloeien uit toekomstige *jubilea* en de kosten die voortvloeien uit het verlofsparen als gevolg van keuzes in het *Levensfasebewust Personeelsbeleid*.

Het beleid is erop gericht de reserves niet verder te verhogen, omdat de schoolleiding van mening is dat de risico's die voortvloeien uit *going concern* hiermee voldoende zijn afgedekt.

B3. Verslag intern toezichthoudend orgaan

Zoals hierboven in de paragraaf over Goed Onderwijsbestuur reeds werd uiteengezet, is het toezicht op Het Amsterdams Lyceum belegd bij het bestuur van de gelijknamige vereniging.

Omvang en inrichting

Dit statutair aangewezen toezichthoudend orgaan telt zeven leden, geheel onbezoldigde vrijwilligers, van wie de meesten ouders van leerlingen zijn. In het verslagjaar werden twee leden vervangen wegens tussentijds aftreden, en werd een lid voor een derde termijn herkozen. De samenstelling van het toezichthoudend bestuur en een overzicht van nevenfuncties naar de situatie per 31 december 2018, is opgenomen in bijlage 1 bij deze Continuïteitsparagraaf.

Vergaderactiviteiten en inrichting toezicht

In het verslagjaar vergaderde het bestuur als toezichthouder vier maal in een plenaire zitting met de rector en de plaatsvervangend rector en enkele malen besloten. In de plenaire zittingen zijn tevens de bestuurssecretaris, een lid van de ouderraad en twee leden van de MR aanwezig met recht van deelname aan de beraadslagingen. In deze vergaderingen werd aan de toezichthouder informatie verstrekt over de algemene toestand van de school.

Daarnaast werd meer in het bijzonder aan de hand van vergaderstukken verslag uitgebracht over: de resultaten van het onderwijs (in- door- en uitstroomcijfers - IDU) en de kwaliteitszorg, het personeelsbeleid (formatieplan), voortgang van de onderwijsinnovaties, marktpositie en werving, en de door het management opgestelde risicoanalyse van december 2017.

Tevens werd aan de hand van de diverse rapportages vastgesteld dat de interne risicobeheersings- en controlesystemen kwalitatief op peil zijn en adequaat functioneren. De toezichthouder vergewiste zich er voorts van dat de Code Goed Onderwijsbestuur in de organisatie werd nageleefd.

Werkgeversrol

In het verslagjaar trad het toezichthoudend orgaan actief op als werkgever door met de rector in het eerste jaar van diens benoeming herhaaldelijk over zijn functioneren te spreken, alsmede over de invulling van zijn beleidsprioriteiten ('Kijkrichtingen'). Over het functioneren van de rector en de rest van de schoolleiding werd positief geoordeeld en afspraken over verbeterpunten waren niet van dien aard dat daarvan op deze plaats melding gemaakt hoeft te worden.

Financieel toezicht

Het toezichthoudend orgaan benoemde een accountant voor het verslagjaar 2018 en verleende goedkeuring aan de exploitatiebegroting 2019, de meerjarenbegroting 2019 t/m 2022, de financiële jaarrekening 2017 zoals die werd voorgelegd aan de ALV, en het Bestuursverslag 2017. Aan de hand van het accountantsverslag over 2017 werd vastgesteld dat de geldmiddelen in dat jaar rechtmatig werden verworven en besteed, dat de opbrengsten en uitgaven juist en volledig in het financieel jaarverslag waren verantwoord en dat de balans een getrouw beeld gaf van de financiële positie van de vereniging HAL en daarmee geconsolideerde entiteiten de Stichting Wolkenland en de Stichting Voorzieningsfonds HAL.

In het verslagjaar werd bovendien aandacht besteed aan de doelmatigheid van de bestedingen. Beleidsvoornemens die in het Formatieplan tot uitdrukking kwamen in personele inzet, werden beoordeeld op het relatieve belang ten opzichte van andere bestedingen en de mate waarin verwacht mocht worden dat ze een bijdrage aan de onderwijsopbrengsten en kwaliteitszorg konden leveren.

Investeringen in materiële vaste activa, met name de onderwijsvoorzieningen als smartboards werden beoordeeld naar de absolute bedragen die ermee gemoeid waren in relatie tot de te verwachten meerwaarde voor het onderwijsproces, maar ook of voldoende concurrerende aanbiedingen waren afgewogen. Bij één investering in groot onderhoud, het door ventilatie verbeteren van de luchtkwaliteit in de leslokalen, werd nadere informatie

opgevraagd met betrekking tot samenhang met de volledige verduurzaming van de gebouwen en werd het gevraagde bedrag nog niet gevoteerd.

In het algemeen is door het toezichthoudend orgaan vastgesteld dat zowel de materiële als de personele uitgaven voldoen aan de criteria soberheid en doelmatigheid. Vastgesteld werd dat de omvang van de formatie onderwijzend personeel zorgvuldig aan de onderwijsbehoefte is getoetst en dat de inzet van het onderwijsondersteunend personeel toereikend is en adequaat in ondersteuning voorzien. De materiële uitgaven en met name de onderhoudsposten wijzen op doelmatigheid en zorgvuldig beheer, terwijl de gebouwen in uitstekende staat verkeren. Geconstateerd kan worden dat de algehele overhead in het verslagjaar overeenkomt met diverse benchmark-gegevens die voor een VO-school van deze omvang beschikbaar zijn.

Zelf-evaluatie

Het eigen functioneren van het toezichthoudend orgaan werden geëvalueerd in de besloten vergadering in januari met als vertrekpunt een enquête ten behoeve van zelf-evaluatie door toezichthouders. Men kwam tot de conclusie dat het toezicht voldoende functioneert, dat men voldoende geïnformeerd was en dat de samenwerking zowel onderling, als met de schoolleiding naar tevredenheid verliep. Het beleid is gericht op borging van de kwaliteit van het interne toezicht in deze vorm.

Het bestuur van de vereniging Het Amsterdams Lyceum vult zijn rol als toezichthoudend orgaan in door naast de schoolleiding ook anderen in de organisatie (MR-leden, financieel manager) op eigen initiatief te bevragen. Naar de rector wordt de houding van kritische vriend ingevuld door als sparring partner te fungeren bij lastige vraagstukken en de risico's die de organisatie mogelijk bedreigen in een vroeg stadium te onderkennen en daarover gevraagd en ongevraagd te adviseren op basis van aan de schoolleiding opgedragen informatievoorziening.

Besloten is dat de zelf-evaluatie in januari 2020 in aanwezigheid van een externe moderator zal worden uitgevoerd.

B4. Evaluatie eigen functioneren gedelegeerd bestuur (schoolleiding)

De schoolleiding vervult de taken van het bestuur van de vereniging voor zover opdragen bij delegatie via het Managementstatuut. De verdeling van taken tussen het bestuur van de vereniging en de schoolleiding is zodanig dat hiermee voldaan wordt aan de eisen van scheiding van bestuur en toezicht. Statutair is vastgelegd dat het verenigingsbestuur uitsluitend de taken vervult die volgens de Code Goed Onderwijsbestuur behoren te zijn opgedragen aan de interne toezichthouder. De schoolleiding bestuurt dus bij delegatie de school.

Vanuit die opdracht heeft de schoolleiding het eigen functioneren geëvalueerd. Zij doet dat jaarlijks op basis van de criteria die worden genoemd in de Code Goed Onderwijsbestuur van de VO raad. Daarbij werd vastgesteld dat het handelen van het gedelegeerd bestuur in ieder geval de volgende kenmerken behoort te vertonen uitgaande van kernwaarden als integriteit, betrouwbaarheid, zorgvuldigheid, verantwoordelijkheid, rechtmatigheid, openheid en transparantie.

- voorbeeldgedrag;

- professioneel en ethisch verantwoord handelen en hierop aanspreekbaar zijn;
- betrokkenheid bij en contact met de mensen die het onderwijs 'maken';
- oog voor de menselijke maat;
- verantwoordelijkheid nemen voor goed onderwijs voor de leerlingen;
- met de onderwijsgeevenden streven naar optimale leer-, ontwikkel- en vormingsresultaten bij de leerlingen;
- goed werkgeverschap;
- efficiënte en effectieve bedrijfsvoering en financiële continuïteit passend bij het publieke karakter van de organisatie;
- naleving van wet- en regelgeving en rechtmatige besteding van middelen in de geest van 'wat passend en gewenst is bij het publieke karakter van de organisatie'.

De schoolleiding heeft het eigen functioneren ten aanzien van deze aandachtspunten als voldoende beoordeeld. Met de komst van de nieuwe rector en zijn kennismaking met de school, ontstonden als vanzelf ook nieuwe perspectieven, bijvoorbeeld op het gebied van de leerlingbegeleiding en het mentoraat. Ook over de wijze waarop de school de komende jaren zal worden geleid ontstonden nieuwe gedachten. Dat geldt zoals hierboven reeds genoemd bijvoorbeeld voor de rol die de afdelingsleiders spelen.

De opbrengst van de tien focusgroep-gesprekken van het schooljaar 2017-2018 werden door de schoolleiding omgezet naar ontwikkelingsdoelen voor de komende jaren.

Natuurlijk wordt ook kritisch gekeken naar de effectiviteit van de eigen werkpraktijk. De schoolleiding vindt dat meer dan voorheen op resultaten dient te worden gestuurd en we willen vaker dan nu lessen bezoeken en in evaluatiegesprekken met medewerkers benoemen wat er goed gaat en wat er beter kan. Daar hoort ook bij dat we als schoolleiders zelf ook regelmatig om feedback vragen aan onze medewerkers. De schoolleiding wil uiting geven aan en handelen binnen een bestuurscultuur die wordt gekenmerkt door sensitiviteit voor en oriëntatie op het maatschappelijk debat over publieke belangen, alsmede gerichtheid op de maatschappelijke doelen van de onderwijsorganisatie. Daarbij hoort ruim voldoende aandacht voor de interne en de externe communicatie in de vorm van regelmatig verschijnende nieuwsbrieven.

BIJLAGE 1 bij de continuïteitsparagraaf:

Bestuur van de vereniging Het Amsterdams Lyceum (fungerend als het interne toezicht bedoeld in § 4.2 Code Goed Onderwijsbestuur)

NAAM	e-MAILADRES	FUNCTIE	BEZOLDIGDE NEVENFUNCTIES	ONBEZOLDIGDE NEVENFUNCTIES
mw. drs. E. T. van Karnebeek	e.van.karnebeek@deese.nl	voorzitter	Lid RvC Bank ten Cate & Cie Lid RvC Rhoon, Pendrecht en Cortgene BV (RPC)	Voorzitter RvC Landgoed De Eese NSW BV Voorzitter Stichting JOERI Voorzitter Project Transitional Care Unit AMC / VU mc ft Bestuurslid Stichting Van Karnebeek4Kids
dr.ir. M.J.P. Brugmans	brugmans@xs4all.nl	lid	Bestuurslid Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS)	Lid Strategische Klankbordgroep van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)
Ir. R.G.M. Elsinghorst	Ron.elsinghorst@insead.edu	lid	Ondernemer en investeerder Directeur Unipak Senior adviseur Value Enhancement Partners	<i>geen</i>
mw. mr. H.R. Geerling-Brouwer	h.geerling@kpnplanet.nl	plv.-voorzitter	<i>geen</i>	<i>geen</i>
Mr. P.J.L. Groeneveld	p.groeneveld72@upcmail.nl	lid	Partner Victus Participations	<i>geen</i>
mw. drs. J.B.M. de Haas	jbmdehaas@gmail.com	lid	HR Director Hoogwegt Group	<i>geen</i>

dr. J.N. van Ommeren	jos.van.ommeren@vu.nl	lid	Hoogleraar urban economics Vrije Universiteit	<i>geen</i>
----------------------	--	-----	--	-------------

Schoolleiding van Het Amsterdams Lyceum (fungerend als het gedelegeerd bestuur bedoeld in § 4.1 Code Goed Onderwijsbestuur)

NAAM	MAILADRES	FUNCTIE	BEZOLDIGDE NEVEN-FUNCTIES	ONBEZOLDIGDE NEVENFUNCTIES
drs. H.F.C. Tennekes	htennekes@amsterdams.com	rector	<i>geen</i>	<i>geen</i>
mw. drs. H.A. Andriessen	handriessen@amsterdams.com	plv. rector	<i>geen</i>	<i>geen</i>
drs. T.E. van Veen	tvanveen@amsterdams.com	conrector	<i>geen</i>	<i>geen</i>
drs. T. Volbeda	tvolbeda@amsterdams.com	conrector	<i>geen</i>	<i>geen</i>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
 Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
 Stichting Wolkenland
 te Amsterdam

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2018

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31 december 2018		31 december 2017	
		€	€	€	€
<i>Activa</i>					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1	<u>1.142.584</u>	1.142.584	<u>1.135.215</u>	1.135.215
Vlottende activa					
Vorderingen	3	175.324		240.194	
Liquide middelen	4	<u>1.757.445</u>	1.932.769	<u>1.744.184</u>	1.984.378
TOTAAL ACTIVA			<u><u>3.075.354</u></u>		<u><u>3.119.593</u></u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
 Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
 Stichting Wolkenland
 te Amsterdam

	Ref.	31 december 2018		31 december 2017	
		€	€	€	€
<i>Passiva</i>					
Eigen vermogen	5				
Algemene reserves		874.735		689.591	
Bestemmingsreserves		<u>743.062</u>		<u>962.820</u>	
			1.617.796		1.652.411
Voorzieningen	6				
Onderhoud		-		-	
personeelsbudget		74.969		53.771	
Jubileum		<u>47.973</u>		<u>47.981</u>	
			122.942		101.752
Langlopende schulden	7		130.200		148.800
Kortlopende schulden	8		1.204.415		1.216.630
TOTAAL PASSIVA			<u>3.075.354</u>		<u>3.119.593</u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
 Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
 Stichting Wolkenland
 te Amsterdam

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Ref.	2018 €	Begroting 2018 €	2017 €	Begroting 2019 €
Baten					
Rijksbijdragen	10	8.272.345	8.080.998	8.025.849	8.048.282
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	11	395.924	155.475	1.616.666	131.350
Overige baten	12	1.068.765	1.090.500	1.152.559	1.072.500
Totaal baten		<u>9.737.034</u>	<u>9.326.973</u>	<u>10.795.074</u>	<u>9.252.132</u>
Lasten					
Personeelslasten	13	7.036.930	7.146.924	7.312.040	6.940.000
Afschrijvingen	14	225.026	220.000	204.561	200.000
Huisvestingslasten	15	833.905	461.152	1.821.683	444.150
Overige lasten	16	1.671.580	1.573.000	1.776.471	1.648.950
Totaal lasten		<u>9.767.441</u>	<u>9.401.076</u>	<u>11.114.755</u>	<u>9.233.100</u>
Saldo baten en lasten		<u>-30.407</u>	<u>-74.103</u>	<u>-319.681</u>	<u>19.032</u>
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	17	0	9.000	5.222	0
Waardeverandering financiële activa					
Financiële lasten	18	-4.207	-9.100	-9.492	0
Saldo financiële baten en lasten		<u>-4.207</u>	<u>-100</u>	<u>-4.270</u>	<u>0</u>
Nettoresultaat		<u><u>-34.614</u></u>	<u><u>-74.203</u></u>	<u><u>-323.951</u></u>	<u><u>19.032</u></u>

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2018

	Ref.	2018		2017	
		€	€	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>					
Resultaat			-30.407		-319.681
<i>Aanpassingen voor:</i>					
Afschrijvingen	14	225.026		204.561	
Mutaties voorzieningen	6	<u>21.190</u>		<u>13.064</u>	
			246.216		217.625
<i>Verandering in vlottende middelen</i>					
Vorderingen	3	64.870		-112.329	
Schulden	8	<u>-30.815</u>		<u>40.014</u>	
			<u>34.055</u>		<u>-72.315</u>
			<u>249.864</u>		<u>-174.371</u>
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u>					
Ontvangen interest en koerswinst	17	0		5.222	
Betaalde interest en koersverlies	18	<u>-4.207</u>		<u>-9.492</u>	
Buitengewoon resultaat			<u>-4.207</u>		<u>-4.270</u>
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>			245.657		-178.641
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>					
Investerings materiële vaste activa	1	-232.395		-269.834	
Overige investeringen financiële vaste activa		0		0	
			<u>-232.395</u>		<u>-269.834</u>
Mutatie liquide middelen	4		<u>13.262</u>		<u>-448.474</u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
Stand per 1 januari		1.744.184		2.192.658	
Mutatie boekjaar		<u>13.262</u>		<u>-448.474</u>	
<u>Stand per 31 december</u>			<u>1.757.446</u>		<u>1.744.184</u>

Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten

Algemene toelichting

1.1 Activiteiten

De activiteiten van de vereniging Het Amsterdams Lyceum en de daarmee gelieerde stichtingen ('de Groep') bestaat uit:

- dienstverlening op het gebied van onderwijs

1.2 Stelselwijzigingen

Niet van toepassing

1.3 Consolidatie

In deze consolidatie zijn de financiële gegevens van de vereniging opgenomen, alsmede die van de andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen (**op grond van de feitelijke situatie**) of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin de vereniging overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend op balansdatum.

Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. Waarderingsgrondslagen van groepsmaatschappijen en andere in de consolidatie opgenomen rechtspersonen zijn waar nodig gewijzigd om aansluiting te krijgen bij de geldende waarderingsgrondslagen voor de Groep.

Aangezien de staat van baten en lasten van de instelling in de geconsolideerde jaarrekening is verwerkt, is (in de enkelvoudige jaarrekening) volstaan met weergave van een beknopte staat van baten en lasten in overeenstemming met artikel 2:402 BW.

De in de consolidatie begrepen instellingen zijn:
Stichting Voorzieningsfonds, Amsterdam (100%)
Stichting Wolkenland, Amsterdam (100%)

De vereniging heeft over allen zeggenschap.

Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten

1.4 Verbonden partijen

Alle groepsmaatschappijen, evenals de deelnemingen, worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd. Ook de directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. De samenstelling van de groep wordt uiteengezet op pagina 20.

1.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

1.6 Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de vereniging over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

2.1 Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. In het bijzonder is RJ 660 Onderwijs instellingen toegepast.

Voorts is rekening gehouden met van toepassing zijnde ministeriële regelingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten tenzij anders vermeld. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

2.2 Stelselwijziging

Niet van toepassing

2.3 Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden als financiële derivaten verstaan.

In de toelichting op de onderscheidende posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde waarde gegeven in de toelichting op de " Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen".

2.4 Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Op terreinen en gebouwen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

De post overige vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Subsidies op investeringen worden niet in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs maar gepassiveerd.

De vrijval vindt plaats conform de afschrijvingstermijn van het actief.

Met ingang van het boekjaar 1999 is besloten computerapparatuur in drie jaar lineair af te schrijven en inventaris en apparatuur in tien jaar.

De inventaris en apparatuur van school Buitenhuis Wolkenland wordt geactiveerd en in 10 jaar afgeschreven.

De inventaris en apparatuur worden geactiveerd als ze de grens van € 450 overschrijden.

2.5 Effecten

Effecten, die niet tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Alle waardeveranderingen worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt.

Indien de reële waarde van effecten niet voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
Stichting Wolkenland
te Amsterdam

2.6 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

2.7 Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vordering en worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

2.8 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

2.9 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

2.10 Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor de verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening jubilea

De voorziening voor jubileum is berekend conform de richtlijnen, waarbij het normbedrag van € 550 is gehanteerd.

Waarderingsgrondslagen voorziening pensioenen

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioen uitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Als de reeds betaalde premie bedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Indien er naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backserviceverplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde.

Ultimo einde boekjaar waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

3.1 Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

3.2 Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekennig betrekking heeft.

3.3 Overige overheidsbijdragen en subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

3.4 Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten.

3.5 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa wordt vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en gebouwen wordt niet afgeschreven.

De gebouwen worden gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

3.6 Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

3.7 Pensioenen

De vereniging heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldige premie wordt als last verantwoord.

3.8 Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang, of het incidentele karakter van de post.

3.9 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting op de afzonderlijke posten van de geconsolideerde balans

1) Materiële vaste activa

	Woning Valeriusplein	Gebouw St. Wolkenland	inventaris St. Wolkenland	Inventaris en apparatuur Vereniging	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018					
Historische kostprijs	120.251	1	179.481	2.026.268	2.326.001
Cum. Afschrijvingen	0		64.215	1.126.570	1.190.785
Boekwaarden	120.251	1	115.266	899.698	1.135.215
Mutaties					
Investerings	-	-	-	232.395	232.395
Desinvesteringen	-	-	-	1.116-	1.116-
Afschrijvingskosten	-	-	19.550	205.532	225.082
Desinvest. op gecum. afschr.	-	-	-	1.172	1.172
Saldo	-	-	19.550-	26.919	7.369
Stand per 31 december 2018					
Verkrijgingsprijs	120.251	1	179.481	2.257.547	2.557.280
Cum. Afschrijvingen	0	-	83.765	1.330.930	1.414.695
Boekwaarde	120.251	1	95.716	926.617	1.142.584
Afschrijvingspercentage	0%	0%	0%-10%	10%-33,3%	

Voor de panden is de historische kostprijs opgenomen.

17 november 2017 is het Valeriusplein getaxeerd op € 2.310.000.

17 november 2017 is Wolkenland getaxeerd op € 650.000.

De verzekerde waarde van de woning aan het valeriusplein 13 betreft € 1.019.200 per 1 januari 2018 en van het Schoolbuitenhuis Wolkenland € 1.486.455 inclusief de inventaris (gecombineerde polis) per 1 januari 2018.

Beiden worden jaarlijks geïndexeerd.

De WOZ waarde van Valeriusplein 13 betreft € 2.405.000 (waardepeildatum 1 januari 2018)

en van Schoolbuitenhuis Wolkenland € 348.000 (waardepeildatum is 1 januari 2018).

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
Stichting Wolkenland
te Amsterdam

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
3) Vorderingen		
Debiteuren ad 1)	32.382	46.151
Rekening-courant Wolkenland beheerders	0	1.588
Voorschotten	2.490	250
Vordering DMO 5% bij afrek.subsidie	68.073	77.894
Rente	0	841
Personeel	347	6.389
Verzekeringen	12.687	4.300
Reizen	5.922	7.750
Overige te vorderen en vooruitbetaald	<u>53.423</u>	<u>95.032</u>
Totaal vorderingen	<u><u>175.324</u></u>	<u><u>240.194</u></u>
ad 1) Debiteuren		
Dit betreft de vordering inzake:		
Ouderbijdrage, reizen e.d.	37.382	51.150
Af: voorziening	<u>-5.000</u>	<u>-5.000</u>
Saldo debiteuren	<u><u>32.382</u></u>	<u><u>46.151</u></u>
Het verloop van de voorziening is als volgt:		
Saldo per 1 januari	5.000	5.000
Afgeboekt wegens oninbaarheid	<u>-14.166</u>	<u>-15.415</u>
	-9.166	-10.415
Dotatie	<u>14.166</u>	<u>15.415</u>
Saldo	<u><u>5.000</u></u>	<u><u>5.000</u></u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
Stichting Wolkenland
te Amsterdam

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
4) Liquide middelen		
Kasmiddelen	1.737	1.373
Tegoeden op bank- en girorekeningen	439.784	281.768
Deposito's	<u>1.315.924</u>	<u>1.461.042</u>
Totaal liquide middelen	<u><u>1.757.445</u></u>	<u><u>1.744.184</u></u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

5) Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2018
	€	€	€	€
Algemene reserves				
Algemene reserve publiek	567.072	199.122	0	766.194
Algemene reserve privaat	<u>122.519</u>	<u>-13.978</u>	0	<u>108.541</u>
Totaal algemene reserves	<u>689.591</u>	<u>185.144</u>	0	<u>874.735</u>
Bestemmingsreserves				
Reserve personeel	197.464	0	0	197.464
Reserve Jef Colle	30.977	-1.260	0	29.717
Reserve onderhoud	<u>734.379</u>	<u>-218.499</u>	0	<u>515.881</u>
Totaal bestemmingsreserves	<u>962.820</u>	<u>-219.759</u>	0	<u>743.062</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>1.652.411</u></u>	<u><u>-34.615</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>1.617.796</u></u>

De private algemene reserve is vastgelegd in de materiële vaste activa.

De publieke algemene reserve is bedoeld voor het afdekken van toekomstige risico's in de financiële bedrijfsvoering.

De bestemmingsreserves worden opgenomen voor verwachte lasten in de toekomst, en worden nader toegelicht in het bestuursverslag.

De reserve Jef Colle heeft als doel om te bevorderen dat leerlingen en oudleerlingen intensiever deelnemen aan beta-onderwijs.

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
 Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
 Stichting Wolkenland
 te Amsterdam

6) Voorzieningen

	Saldo 1-1-2018	Mutaties		Saldo 31-12-2018	Vervalt
		Dotaties 2018	Vrijval 2018		
	€	€	€	€	
Jubileumuitkering	47.981	2.759	0	47.973	1)
Levensfasebewust PB	53.771	21.198	0	74.969	2)
Totaal voorzieningen	101.752	23.957	0	122.942	

Ad 1)	€
Jubileumuitkering < 1 jaar	0
Jubileumuitkering > 1 jaar	47.973
	<u>47.973</u>

Ad 2)	€
Levensfasebewust PB < 1 jaar	0

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
 Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
 Stichting Wolkenland
 te Amsterdam

7) Langlopende schulden	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Vooruitontvangen inv.subs.gemeente	130.200	148.800
Totaal langlopende schulden	<u>130.200</u>	<u>148.800</u>

	Boekwaarde 1-1-2018 €	Aangegane lening 2018 €	Boekwaarde 31-12-2018 €	Looptijd >= 1 jaar €	Looptijd > 5 jaar €
Vooruitontvangen inv.subs.gemeente	148.800	-18.600	130.200	93.000	37.200
Totaal langlopende schulden	<u>148.800</u>	<u>-18.600</u>	<u>130.200</u>	<u>93.000</u>	<u>37.200</u>

8) Kortlopende schulden	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
Crediteuren	43.208	50.068
Belastingen en premies sociale verzekeringen	302.497	336.119
Schulden ter zake van pensioenen	88.048	87.147
OCW prestatiesubsidie VSV	11.931	11.936
Vakantiegeld en bindingstoelage	243.654	235.166
Spaartegoed leerlingen	116.402	105.400
Accountant	15.000	14.520
Vooruitontvangen ouderbijdragen	297.148	286.012
Vooruitgefactureerde reizen	32.600	32.600
DMO internationalisering/ov.subsidies	30.155	23.750
Omzetbelasting 4e kwartaal	770	1.811
Diversen	23.002	32.101
Totaal kortlopende schulden	<u>1.204.415</u>	<u>1.216.630</u>

Overzicht geormerkte subsidies OCW (RJ 660, model G)

G.1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningclausule (regeling Ros art. 13 lid2 sub b)

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag van toewijzing	Saldo 1-1-2018	Ontvangen tm 2018	Prestatie afgerond ?
Studieverlof	929709-1	23-7-2018	7.886	-	7.886	ja
Studieverlof	933807-1	17-10-2018	5.143	-	5.143	ja
			<u>13.029</u>	<u>-</u>	<u>13.029</u>	

G.2. Verantwoording van subsidies met verrekeningclausule (regeling Ros art. 13 lid2 sub b)

G2.A. aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag van toewijzing	Saldo 1-1-2018	Ontvangen tm 2017	lasten 2018	Saldo nog te besteden 31 dec 2018
VSV	787229-2	21-11-2017	11.936	-	11.936	11.936	-
			<u>11.936</u>	<u>-</u>	<u>11.936</u>	<u>11.936</u>	<u>-</u>

G2.B. doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag van toewijzing	Saldo 1-1-2018	Ontvangen tm 2018	lasten 2018	Saldo nog te besteden 31 dec 2018
VSV	860167-1	21-11-2018	11.931	-	11.931	-	11.931
			<u>11.931</u>	<u>-</u>	<u>11.931</u>	<u>-</u>	<u>11.931</u>

9) Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Vordering op het ministerie van OC&W

In RJ 660.24 bestaat de mogelijkheid voor onderwijsinstellingen in het Voortgezet Onderwijs om op basis van de Regeling O voorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs een vordering op te nemen. Het voorwaarljke karakter van deze vordering (uitkering zal alleen bij liquidatie plaatsvinden) leidt tot een nihil-waardering (RJ 660.204, jae editie 2010). Het Amsterdams Lyceum heeft daarom de vordering niet opgenomen in de balans. De vordering bedraagt maxi maal 7,5% van de personele lumpsum. In 2018, is dit een bedrag van € 482.500.

(Meerjarige) financiële verplichtingen

De instelling heeft de volgende contracten afgesloten:

Te betalen termijnen	< 1 jaar	Tussen 1-5 jaar	> 5 jaar
Kopieermachines tot 1 januari 2020	€ 51.000	€ 51.000	
OOG onderwijs en jeugd tot 1 januari 2020	€ 73.945	€ 73.945	

Toelichting op de afzonderlijke posten van de staat van baten en lasten

BATEN

	<u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
10) Rijksbijdragen OCW			
<i>Normatieve Rijksbijdragen OCW</i>			
Lumpsum personeel	6.433.332	6.276.000	6.250.391
Functiemix	150.053	148.000	149.306
Lumpsum materiaal	844.291	829.731	831.606
Bekostiging lesmateriaal	<u>350.505</u>	<u>344.397</u>	<u>342.497</u>
	7.778.181	7.598.128	7.573.801
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Studieverlof	13.029	5.000	7.527
Prestatiebox	326.860	335.870	298.234
Prestatiesubsidie VSV	13.686	24.000	15.916
Zomerscholen	14.400	23.000	23.500
Samenwerkingsverband	<u>126.188</u>	<u>95.000</u>	<u>106.871</u>
<i>Totaal overige subsidies OCW</i>	494.164	482.870	452.048
Totaal rijksbijdragen OCenW	<u>8.272.345</u>	<u>8.080.998</u>	<u>8.025.849</u>
11) Overige overheidsbijdragen en - subsidies			
Subsidie huren	14.005	14.000	13.924
Subsidie erfpacht	267.052	0	1.411.993
Vergoeding leningen	23.626	25.000	26.409
Vergoeding onroerende zaakbelasting	21.895	29.000	26.879
Rijksdienst cultureel erfgoed	12.063	12.000	12.066
Promotiebeurs	26.275	26.275	26.600
Scholenbeurs	-7.510	0	0
Lerarenbeurs	5.417	6.000	13.567
Overige gemeentelijke subsidies	5.961	21.100	52.089
Vooruitontvangen investeringsubsidies	<u>18.600</u>	<u>18.600</u>	<u>18.600</u>
Totaal gemeentelijke bijdragen	387.384	151.975	1.602.126
Europese subsidies	<u>8.540</u>	<u>3.500</u>	<u>14.540</u>
Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	<u>395.924</u>	<u>155.475</u>	<u>1.616.666</u>
12) Overige baten			
Ouderbijdrage	214.210	208.000	198.964
Ouderbijdrage Fast Lane English	261.730	260.000	258.856
Ouderbijdrage Corso Italiano	34.930	40.000	41.170
Ouderbijdrage DELF	6.720	7.900	7.584
Ouderbijdrage Theaterklas	6.931	7.000	6.682
Ouderbijdrage Chinees	3.325	6.300	6.090
Jef Colle Fonds	-1.260	0	-97
Af: mutatie vooruitontvangen ouderbijdragen	-11.136	-10.000	929
Af: dotatie voorziening dubieus	<u>-14.166</u>	<u>-10.000</u>	<u>-15.415</u>
	501.284	509.200	504.763
Verhuur	63.027	70.000	71.854
Opbrengsten schoolreizen	484.294	503.800	503.117
Opbrengsten Lustrum	22	0	64.282
Opbrengsten boekenfonds	10.399	0	3.984
Opbrengsten overig	<u>9.738</u>	<u>7.500</u>	<u>4.558</u>
Totaal overige baten	<u>1.068.765</u>	<u>1.090.500</u>	<u>1.152.559</u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
 Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
 Stichting Wolkenland
 te Amsterdam

	<u>2018</u>	<u>Begroting</u> <u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
<u>LASTEN</u>			
13) Personeelslasten			
Bruto lonen en salarissen	6.811.288	6.974.000	5.667.454
Sociale lasten	0	0	644.843
Pensioenpremies	0	0	808.365
Lonen en salarissen	6.811.288	6.974.000	7.120.662
Detachering personeel	-28.061	-20.076	-35.606
Uitkering UWV	-5.726	0	753
Uitzendkrachten	91.474	6.500	28.139
Bedrijfsgezondheidszorg	26.836	20.000	30.449
Kantinekosten personeel	34.297	40.000	41.672
Wervingskosten personeel	2.146	10.000	6.088
Nascholingskosten	41.463	65.000	34.730
Uitgaven stageplaatsen	1.326	2.500	3.238
Overige personeelskosten	37.930	39.000	57.459
Dotatie/vrijval personele voorzieningen	23.957	10.000	24.456
Totaal personele lasten	<u><u>7.036.930</u></u>	<u><u>7.146.924</u></u>	<u><u>7.312.040</u></u>
14) Afschrijvingen			
Materiële vaste activa, inventaris en apparatuur	225.026	220.000	204.561
Totaal afschrijvingen	<u><u>225.026</u></u>	<u><u>220.000</u></u>	<u><u>204.561</u></u>
15) Huisvestingslasten			
Huur	18.794	37.000	40.223
Erfpacht	273.803	7.000	1.411.993
Algemeen onderhoud	116.804	138.000	141.492
Groot onderhoud	218.499	75.000	23.491
Beveiligingskosten	10.230	20.000	15.532
Energie, gas en water	115.739	106.300	112.072
Schoonmaakkosten	34.941	35.500	34.073
Heffingen in verband met huisvesting	45.095	42.350	42.806
Totaal huisvestingslasten	<u><u>833.905</u></u>	<u><u>461.150</u></u>	<u><u>1.821.683</u></u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
 Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
 Stichting Wolkenland
 te Amsterdam

	<u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
16) Overige lasten			
Administratie- en beheerslasten			
Accountant	26.495		23.362
Administratiekantoor	84.834		84.834
Inhuur adviseurs P&O	28.060		28.851
Telefoon	13.386		13.995
Porti	4.020		7.373
Verzekeringen	39.449		37.065
Contributies	23.772		21.559
Kopieerkosten	83.244		81.509
Uitbesteed drukwerk	19.600		11.628
Werving leerlingen	10.186		10.480
Uitgaven Lustrum	961		172.867
Overige administratie- en beheerslasten	<u>256.416</u>		<u>212.486</u>
Totaal administratie- en beheerslasten	590.423	470.100	706.010
Inventaris en apparatuur	85.743	148.500	82.984
Leer- en hulpmiddelen	74.476	73.300	65.843
Uitbesteding zorgleerlingen	35.797	34.000	45.963
Buitenschoolse activiteiten	80.023	51.500	72.573
Uitgaven schoolreizen	594.004	595.600	554.994
Uitgaven boekenfonds	<u>211.114</u>	<u>200.000</u>	<u>248.104</u>
Totaal overige lasten	<u>1.671.580</u>	<u>1.573.000</u>	<u>1.776.471</u>

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria ten laste van het resultaat gebracht:

Controle van de jaarrekening	20.445		14.520
Controle van de jaarrekening (meerkosten JRK T-1)	6.050		8.842
Andere controlewerkzaamheden	0		0
Fiscale advisering	0		0
Andere niet-controlediensten	<u>0</u>		<u>0</u>
	<u>26.495</u>		<u>23.362</u>

17) Financiële baten

Rente bank en giro	0	0	835
Interest effecten	<u>0</u>	<u>9.000</u>	<u>4.388</u>
Totaal financiële baten	<u>0</u>	<u>9.000</u>	<u>5.222</u>

18) Financiële lasten

Bankkosten bank en giro	4.207	100	4.245
Waardeveranderingen financiële vaste activa	0	9.000	5.166
Kosten effecten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>81</u>
Totaal financiële lasten	<u>4.207</u>	<u>9.100</u>	<u>9.492</u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
Stichting Wolkenland
te Amsterdam

Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zegel	Code act.	Eigen Vermogen 31 dec 18	Exploitatie Saldo 2018	Omzet 2018	Verklaring art 2:403 BW ja/nee	Consolidatie ja/nee	Deelname
Stg. Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum *1	Stichting	A'dam	4	9.588	10.219-	110.038	nee	ja	100%
Stg Wolkenland *1	Stichting	A'dam	4	22.309	13.978-	42.762	nee	ja	100%

*1 Totaal beslissende zeggenschap 31.897 -24.197 152.800

Toelichting code 4:

Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum heeft de bijlesdocenten en toezichthouders in dienst
 Stichting Wolkenland exploiteert een schoolbuitenhuis

Gemiddeld aantal werknemers in FTE

	2018	2017
Het Amsterdams Lyceum	84	85
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum	3	3
	<u>87</u>	<u>88</u>

Er zijn geen werknemers in het buitenland werkzaam.

Er zijn geen werknemers in stichting Wolkenland werkzaam.

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen-bestuurders met dienstbetrekking

Met ingang van het jaar 2016 zijn er per klasse waarin de school valt, maximum bezoldigingsbedragen vastgesteld.
 De school valt in het jaar 2018 in klasse B, met 5-6 complexiteitspunten.

Dat betekent de volgende bezoldigingsmaximum per functie van:

Directeur	€ 122.000
Voorzitter RvT	€ 18.300
Lid RvT	€ 12.200

Bedragen x € 1	H.F.C. Tennekas		R. Schoonveld	
	Rector		Rector	
Duur dienstverband in	jaar 2018	aug-dec.2017	jan-jul.2017	
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	1,0	1,0	
Gewezen topfunctionaris ?	nee	nee	ja	ja
(fictieve) dienstbetrekking ?	ja	ja	nee	ja
Bezoldiging				
Beloning	€ 95.627	€ 36.123	€ 65.332	
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 4.800	€ 4.515	€ 4.669	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.810	€ 6.131	€ 9.613	
Totaal bezoldiging	€ 117.237	€ 46.769	€ 79.614	
Toepasselijk WNT-maximum	€ 122.000	€ 49.167	€ 70.225	

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen-bestuurder-toezichthouders

Bedragen x € 1	mw. E. van Karnebeek		mw. mr. H.R. Geerling-Brouwer		mr. P.J.L. Groeneveld	
	voorzitter		Lid		Lid	
Tijdvak	heel 2018	heel 2017	heel 2018	heel 2017	aug-dec 2018	nvt
Bezoldiging						
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Toepasselijk WNT-maximum	€ 18.300	€ 11.800	€ 12.200	€ 11.800	€ 4.917	€ 0

Bedragen x € 1	mw. drs. J.B.M. de Haas		dr. J.van Ommeren		ir. R.G.M. Elsinghorst	
	Lid		Lid		Lid	
Tijdvak	heel 2018	heel 2017	heel 2018	heel 2017	aug-dec 2018	nvt
Bezoldiging						
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Toepasselijk WNT-maximum	€ 12.200	€ 11.800	€ 12.200	€ 11.800	€ 4.917	€ 0

Bedragen x € 1	dr.ir. M.J.P. Brugmans		mr. G.A. Ribbink MBA		dr.H.H. van den Bergh	
	Lid		Voorzitter		Lid	
Tijdvak	heel 2018	heel 2017	nvt	heel 2017	nvt	heel 2017
Bezoldiging						
Beloning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal bezoldiging	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Toepasselijk WNT-maximum	€ 12.200	€ 11.800	€ 0	€ 17.700	€ 0	€ 11.800

Vermelding gegevens van eenieder van wie de bezoldiging de norm te boven gaat (WNT 4.2)

Niet van toepassing

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Amsterdam

Enkelvoudige balans per 31 december 2018

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31 december 2018		31 december 2017	
		€	€	€	€
<i>Activa</i>					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1	<u>1.044.877</u>	1.044.877	<u>1.017.959</u>	1.017.959
Vlottende activa					
Vorderingen					
Vorderingen	2	272.913		331.897	
Liquide middelen	3	<u>1.712.386</u>	1.985.299	<u>1.703.168</u>	2.035.065
TOTAAL ACTIVA			<u><u>3.030.177</u></u>		<u><u>3.053.024</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Amsterdam**

	Ref.	31 december 2018		31 december 2017	
		€	€	€	€
<i>Passiva</i>					
Eigen vermogen	4				
Algemene reserves		842.837		633.496	
Bestemmingsreserves		<u>743.061</u>		<u>962.820</u>	
			1.585.898		1.596.316
Voorzieningen					
Persoonlijk budget		74.969		53.771	
Jubileum		<u>47.973</u>		<u>47.981</u>	
			122.942		101.752
Langlopende schulden	5		130.200		148.800
Kortlopende schulden	6		1.191.137		1.206.156
TOTAAL PASSIVA			<u>3.030.177</u>		<u>3.053.024</u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Amsterdam

ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	Ref.	2018	Begroting 2018	2017
		€	€	€
Baten				
Rijksbijdragen OCW		8.272.345	8.080.998	8.025.849
Overige overheidsbijdragen en -subsidies		395.924	155.475	1.616.666
Overige baten	6	1.050.964	1.073.500	1.135.929
Totaal baten		<u>9.719.233</u>	<u>9.309.973</u>	<u>10.778.444</u>
Lasten				
Personeelslasten	7	6.916.783	7.029.924	7.186.329
Afschrijvingen	8	205.476	200.000	183.905
Huisvestingslasten	9	804.434	443.152	1.807.692
Overige lasten	10	1.799.007	1.680.656	1.908.208
Totaal lasten		<u>9.725.700</u>	<u>9.353.732</u>	<u>11.086.134</u>
Saldo baten en lasten		<u>-6.467</u>	<u>-43.759</u>	<u>-307.690</u>
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	11	0	18.000	5.222
Financiële lasten	12	-3.951	-9.000	-9.302
Saldo financiële baten en lasten		<u>-3.951</u>	<u>9.000</u>	<u>-4.080</u>
Nettoresultaat		<u><u>-10.418</u></u>	<u><u>-34.759</u></u>	<u><u>-311.769</u></u>

Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 7 tot en met 9 opgenomen grondslagen op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

1) Materiële vaste activa

	Woning Valeriusplein	School buitenhuis Wolkenland	Inventaris en apparatuur	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2018				
Historische kostprijs	120.251	1	2.002.031	2.122.283
Cum. Afschrijvingen	-	-	1.104.324	1.104.324
Boekwaarden	120.251	1	897.707	1.017.959
Mutaties				
Investerings	-	-	231.279	231.279
Desinvesterings	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-	204.360	204.360
Afschrijvingen desinvesterings	-	-	-	-
Saldo	-	-	435.640	435.640
Stand per 31 december 2018				
Verkrijgingsprijs	120.251	1	2.233.310	2.353.562
Cum. Afschrijvingen	-	-	1.308.684	1.308.684
Boekwaarde	120.251	1	924.626	1.044.877
Afschrijvingspercentage	0%	0%	10%-33,3%	

17 november 2017 is het Valeriusplein getaxeerd op € 2.310.000.

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum
te Amsterdam**

Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
2) Vorderingen		
Debiteuren	32.382	46.150
Rekening-courant Wolkenland beheerders	0	1.588
Rekening-courant Wolkenland	44.053	42.465
Rekening-courant Voorzieningsfonds	53.537	53.537
Voorschotten	2.836	684
Vordering DMO	68.073	77.894
Rente spaarrekeningen	0	841
Personeel	0	6.389
Reizen	12.464	7.750
Overige te vorderen en vooruitbetaald	59.568	94.597
Totaal overlopende activa	<u>272.913</u>	<u>331.897</u>
3) Liquide middelen		
Kasmiddelen	1.737	1.373
Tegoeden op bank- en girorekeningen	394.725	240.753
Deposito's	1.315.924	1.461.042
Totaal liquide middelen	<u>1.712.386</u>	<u>1.703.168</u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum
te Amsterdam**

4) Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2018
	€	€	€	€
Algemene reserves				
Algemene reserve publiek	549.018	209.341	0	758.359
Algemene reserve privaat	84.478	0	0	84.478
Totaal algemene reserves	<u>633.496</u>	<u>209.341</u>	<u>0</u>	<u>842.837</u>
Bestemmingsreserves				
Reserve personeel	197.464	0	0	197.464
reserve Jef Colle	30.977	-1.260	0	29.717
Reserve groot onderhoud	734.379	-218.499	0	515.880
Totaal bestemmingsreserves	<u>962.820</u>	<u>-219.759</u>	<u>0</u>	<u>743.061</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>1.596.316</u></u>	<u><u>-10.418</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>1.585.898</u></u>

31-12-2018

€

31-12-2017

€

5) Langlopende schulden

Vooruitontvangen investeringssubsidies	130.200	148.800
Totaal langlopende schulden	<u>130.200</u>	<u>148.800</u>

31-12-2018

€

31-12-2017

€

6) Kortlopende schulden

Crediteuren	39.947	48.977
Belastingen en premies sociale verzekeringen	299.044	333.461
Schulden ter zake van pensioenen	88.048	87.147
OCW vooruitontvangen prestatiesubsidie	11.931	11.936
Vakantiegeld , bindingspremie	237.858	230.252
Spaartegoed leerlingen	116.402	105.400
Accountant	15.000	14.520
Vooruitontvangen ouderbijdragen	297.148	286.012
Vooruitgefactureerde reizen	32.600	32.600
Vooruitontvangen subsidies	8.750	23.750
Diversen	44.409	32.101
Totaal kortlopende schulden	<u>1.191.137</u>	<u>1.206.156</u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum
te Amsterdam**

<u>BATEN</u>	<u>2018</u> €	Begroting 2018 €	<u>2017</u> €
6) Overige baten			
Ouderbijdrage	214.210	208.000	198.964
Ouderbijdrage Fast Lane English	261.730	260.000	258.856
Ouderbijdrage Corso Italiano	34.930	40.000	41.170
Ouderbijdrage DELF	6.720	7.900	7.584
Ouderbijdrage Theaterklas	6.931	7.000	6.682
Ouderbijdrage Chinees	3.325	6.300	6.090
Jef Colle Fonds	-1.260	0	-97
Af: mutatie vooruitontvangen ouderbijdrage	-11.136	-10.000	929
Af: dotatie voorziening dubieus	-14.166	-10.000	-15.415
	<u>501.284</u>	<u>509.200</u>	<u>504.763</u>
Verhuur	46.165	53.000	55.225
Opbrengsten schoolreizen	484.294	503.800	503.117
Opbrengsten Lustrum	22	0	64.282
Opbrengsten boekenfonds	10.399	0	3.984
Opbrengsten overig	8.801	7.500	4.558
Totaal overige baten	<u><u>1.050.964</u></u>	<u><u>1.073.500</u></u>	<u><u>1.135.929</u></u>
<u>LASTEN</u>			
7) Personele lasten			
Bruto lonen en salarissen	5.286.735	6.857.000	5.559.092
Sociale lasten	620.862	0	628.243
Pensioenpremies	784.272	0	808.365
Lonen en salarissen	<u>6.691.869</u>	<u>6.857.000</u>	<u>6.995.700</u>
Detachering personeel	-28.061	-20.076	-35.606
Uitkering UWV	-5.726	0	753
Uitzendkrachten	91.474	6.500	28.139
Bedrijfsgezondheidszorg	26.390	20.000	29.939
Kantinekosten personeel	34.297	40.000	41.672
Wervingskosten personeel	2.146	10.000	6.088
Nascholingskosten	41.463	65.000	34.730
Dotatie/vrijval personele voorzieningen	23.957	10.000	24.456
Overige personeelskosten	37.648	39.000	57.219
Uitgaven stageplaatsen	1.326	2.500	3.238
Totaal personele lasten	<u><u>6.916.783</u></u>	<u><u>7.029.924</u></u>	<u><u>7.186.329</u></u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Amsterdam**

	<u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
8) Afschrijvingen			
Materiële vaste activa, inventaris en apparatuur	205.476	200.000	183.905
Totaal afschrijvingen	<u>205.476</u>	<u>200.000</u>	<u>183.905</u>
9) Huisvestingslasten			
Huur	18.794	37.000	33.471
Erfpacht	273.803	7.000	1.418.744
Algemeen onderhoud	91.192	120.000	128.692
Groot onderhoud	218.499	75.000	23.491
Beveiligingskosten	10.230	20.000	15.532
Energie, gas en water	115.739	106.300	112.072
Schoonmaakkosten	34.941	35.500	34.073
Heffingen in verband met huisvesting	41.234	42.352	41.616
Totaal huisvestingslasten	<u>804.434</u>	<u>443.152</u>	<u>1.807.692</u>
10) Overige lasten			
Accountant	26.495	18.000	23.362
Administratiekantoor	84.834	126.500	84.834
Inhuur adviseurs P&O	28.060	0	28.851
Telefoon	13.386	13.000	13.995
Porti	4.020	8.000	7.373
Verzekeringen	35.149	30.000	34.382
Contributies	23.772	20.000	21.559
Kopieerkosten	83.244	78.000	81.509
Uitbestede drukwerk	19.600	7.800	11.628
Werving leerlingen	10.186	24.000	10.480
Uitgaven Lustrum	961	0	172.867
Overige administratie- en beheerslasten	256.416	188.852	212.486
Totaal administratie- en beheerslasten	<u>586.123</u>	<u>514.152</u>	<u>703.326</u>
Inventaris en apparatuur	82.470	101.504	82.405
Leer- en hulpmiddelen	74.476	73.900	66.113
Uitbesteding zorgleerlingen	35.797	34.000	45.693
Buitenschoolse activiteiten	80.023	51.500	72.573
Uitgaven schoolreizen	594.004	595.600	554.994
Uitgaven boekenfonds	211.114	200.000	248.104
Dotatie Hal naar Voorzieningsfonds	110.000	110.000	135.000
Dotatie Hal naar Wolkenland	25.000	0	0
Totaal overige lasten	<u>1.799.007</u>	<u>1.680.656</u>	<u>1.908.208</u>

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Amsterdam**

	<u>2018</u> €	Begroting <u>2018</u> €	<u>2017</u> €
11) Financiële baten			
Rente bank en giro	0	9.000	835
Interest effecten	0	9.000	4.388
Totaal financiële baten	<u>0</u>	<u>18.000</u>	<u>5.222</u>
12) Financiële lasten			
Bankkosten bank en giro	3.951	4.000	4.055
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	5.000	5.166
Kosten effecten	0	0	81
Totaal financiële lasten	<u>3.951</u>	<u>9.000</u>	<u>9.302</u>

Amsterdam,

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Valeriusplein 15
Amsterdam

ondertekening:

drs. H.F.C. Tennekes
(rector)

**Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Stichting Voorzieningsfonds Amsterdams Lyceum
Stichting Wolkenland
te Amsterdam**

Overige gegevens

Voorstel bestemming saldo staat van baten en lasten

Aan de ledenvergadering van de Vereniging Het Amsterdams Lyceum en de besturen van de Stichting Voorzieningsfonds HAL en de Stichting Wolkenland wordt voorgesteld het negatieve resultaat ad € 34.615 als volgt te verdelen:

	€
<u>Vereniging Het Amsterdams Lyceum:</u>	
Ten laste van reserve personeel	0
Ten laste van de bestemmingsreserve onderhoud	-218.499
Ten laste van de bestemmingsreserve Jef Colle	-1.260
Ten laste van algemene reserve	209.341
<u>Stichting Voorzieningsfonds</u>	
Ten laste van algemene reserve	-10.219
<u>Stichting Wolkenland:</u>	
Ten gunste van algemene reserve privaat	-13.978
	<hr/>
Totaal resultaat	<u><u>-34.615</u></u>

Gebeurtenissen na balansdatum

geen

Aan het bestuur en de schoolleiding van
Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Valeriusplein 15
1075 BJ AMSTERDAM

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Vereniging Het Amsterdams Lyceum te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Het Amsterdams Lyceum op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Het Amsterdams Lyceum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De schoolleiding is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de schoolleiding en het bestuur voor de jaarrekening

De schoolleiding is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De schoolleiding is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is de schoolleiding tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de schoolleiding noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de schoolleiding afwegen of de vereniging in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de schoolleiding de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de schoolleiding het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De schoolleiding moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de schoolleiding en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de schoolleiding gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 14 mei 2019

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant

**STICHTING VOORZIENINGENFONDS AMSTERDAMS LYCEUM
te Amsterdam**

Enkelvoudige balans per 31 december 2018

(na resultaatbestemming)

	<u>ref.</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
		€	€
ACTIVA			
Vorderingen	1	4.968	4.967
	2		
Liquide middelen		13.868	22.413
		<u>18.836</u>	<u>27.380</u>
PASSIVA			
Algemene reserve	3	9.588	19.807
Kortlopende schulden	4	9.248	7.573
		<u>18.836</u>	<u>27.380</u>

**STICHTING VOORZIENINGENFONDS AMSTERDAMS LYCEUM
te Amsterdam**

Staat van baten en lasten over 2018

	<u>ref.</u>	<u>2018</u> €	Begroting <u>2018</u> €	<u>2017</u> €
BATEN				
Overige baten	5	110.038	110.000	135.000
Totaal baten		<u>110.038</u>	<u>110.000</u>	<u>135.000</u>
LASTEN				
Personeelslasten	6	120.146	117.000	125.711
Overige lasten	7	0	0	35
Totaal lasten		<u>120.146</u>	<u>117.000</u>	<u>125.746</u>
Saldo baten en lasten		<u>-10.108</u>	<u>-7.000</u>	<u>9.254</u>
Financiële baten en lasten				
Financiële lasten	9	<u>-111</u>	<u>0</u>	<u>-66</u>
Saldo financiële baten en lasten		<u>-111</u>	<u>0</u>	<u>-66</u>
Exploitatieresultaat		<u>-10.219</u>	<u>-7.000</u>	<u>9.189</u>

STICHTING VOORZIENINGENFONDS AMSTERDAMS LYCEUM
te Amsterdam

Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
1) Vorderingen		
Rekening-courant Het Amsterdams Lyceum	4.968	4.967
Totaal overlopende activa	<u>4.968</u>	<u>4.967</u>

2) Liquide middelen

Tegoeden op bank- en girorekeningen	13.868	22.413
Totaal liquide middelen	<u>13.868</u>	<u>22.413</u>

3) Eigen vermogen

	Saldo	<u>Mutaties</u>	Saldo
	1-1-2018	Bestemming	31-12-2018
	€	resultaat	€
		€	
		Overige	
		mutaties	
		€	
Algemene reserves			
Algemene reserve publiek	19.807	-10.219	9.588
Totaal algemene reserves	<u>19.807</u>	<u>-10.219</u>	<u>9.588</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
4) Kortlopende schulden		
Loonheffing	3.453	2.658
Vakantiegeld	5.795	4.915
Totaal kortlopende schulden	<u>9.248</u>	<u>7.573</u>

**STICHTING VOORZIENINGENFONDS AMSTERDAMS LYCEUM
te Amsterdam**

	<u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	<u>2017</u>
	€	€	€
5) Overige baten			
Overige baten	38	0	0
Dotatie van het Amsterdams Lyceum	<u>110.000</u>	<u>110.000</u>	<u>135.000</u>
Totaal overige baten	<u><u>110.038</u></u>	<u><u>110.000</u></u>	<u><u>135.000</u></u>
6) Personele lasten			
Bruto lonen en salarissen	108.339	117.000	108.361
Sociale lasten	11.080	0	16.600
Pensioenpremies	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Lonen en salarissen	119.419	117.000	124.961
Overige personeelskosten	281	0	240
Bedrijfsgezondheidszorg	<u>446</u>	<u>0</u>	<u>510</u>
Totaal personele lasten	<u><u>120.146</u></u>	<u><u>117.000</u></u>	<u><u>125.711</u></u>
7) Overige lasten			
Administratie- en beheerslasten			
Overig	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>35</u>
Totaal overige lasten	<u><u>0</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>35</u></u>
12) Financiële lasten			
Rente bank en giro	<u>111</u>	<u>0</u>	<u>66</u>
Totaal financiële lasten	<u><u>111</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>66</u></u>

STICHTING WOLKENLAND TE AMSTERDAM
te Amsterdam

Enkelvoudige balans per 31 december 2018

(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
		€	€
ACTIVA			
Materiële vaste activa	1	97.707	117.256
Vorderingen	2	0	4.300
Liquide middelen	3	31.191	18.602
		<u>128.898</u>	<u>140.158</u>
PASSIVA			
Algemene reserve	4	22.309	36.287
Kortlopende schulden	5	106.589	103.871
		<u>128.898</u>	<u>140.158</u>

**STICHTING WOLKENLAND
te Amsterdam**

Staat van baten en lasten over 2018

	Ref.	2018	Begroting	2017
		<u>€</u>	<u>€</u>	<u>€</u>
Baten				
Overige baten	6	42.762	17.000	16.629
Totaal baten		<u>42.762</u>	<u>17.000</u>	<u>16.629</u>
 LASTEN				
Afschrijvingen	7	19.550	20.000	20.656
Huisvestingslasten	8	29.472	18.000	13.991
Overige lasten	9	7.573	2.350	3.263
Totaal lasten		<u>56.595</u>	<u>40.350</u>	<u>37.910</u>
Saldo baten en lasten		-13.833	-23.350	-21.280
 Financiële baten en lasten				
Financiële lasten	10	<u>-145</u>	<u>-100</u>	<u>-124</u>
Saldo financiële baten en lasten		<u>-145</u>	<u>-100</u>	<u>-124,27</u>
 Nettoresultaat		<u><u>-13.978</u></u>	<u><u>-23.450</u></u>	<u><u>-21.404</u></u>

**Stichting Wolkenland
te Amsterdam**

Toelichting op de afzonderlijke posten van de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

1) Materiële vaste activa

	Renovatie	Inventaris en apparatuur	Totaal
		€	€
Stand per 1 januari 2018			
Verkrijgingsprijs	122.660	81.057	203.717
Cum. Afschrijvingen	55.863	30.597	86.461
Boekwaarden	66.797	50.459	117.256
Mutaties			
Investeringen	-	-	-
Afschrijvingen	7.245	12.305	19.550
Saldo	7.245-	12.305-	19.550-
Stand per 31 december 2018			
Verkrijgingsprijs	122.660	81.057	203.717
Cum. Afschrijvingen	63.108	42.902	106.010
Boekwaarde	59.552	38.155	97.707
Afschrijvingspercentage		10%	

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
2) Vorderingen		
Overige te vorderen en vooruitbetaald	0	4.300
Totaal overlopende activa	0	4.300

3) Liquide middelen

Tegoeden op bank- en girorekeningen	31.191	18.602
Totaal liquide middelen	31.191	18.602

4) Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2018
	€	€	€	€
Algemene reserves				
Algemene reserve privaat	36.287	-13.978	0	22.309
Totaal algemene reserves	36.287	-13.978	0	22.309

	31-12-2018	31-12-2017
	€	€
5) Kortlopende schulden		
Rekening-courant Het Amsterdams Lyceum	102.558	100.969
Omzetbelasting	770	1.811
Overige kortlopende schulden	3.261	1.091
Totaal kortlopende schulden per 31 december	106.589	103.871

**Stichting Wolkenland
te Amsterdam**

BATEN

6) Overige baten	<u>2018</u> €	Begroting <u>2018</u> €	<u>2017</u> €
Verhuur	16.863	17.000	16.629
Dotatie van het Amsterdams Lyceum	25.000	0	0
Overige baten	899	0	0
Totaal overige baten	<u>42.762</u>	<u>17.000</u>	<u>16.629</u>

LASTEN

7) Afschrijvingen

Materiële vaste activa, inventaris en apparatuur	<u>19.550</u>	<u>20.000</u>	<u>20.656</u>
Totaal afschrijvingen	<u>19.550</u>	<u>20.000</u>	<u>20.656</u>

8) Huisvestingslasten

Algemeen onderhoud	25.612	18.000	12.800
Belastingen	3.861	0	1.190
Totaal huisvestingslasten	<u>29.472</u>	<u>18.000</u>	<u>13.991</u>

9) Overige lasten

Verzekeringen	<u>4.300</u>	<u>1.600</u>	<u>2.683</u>
Totaal administratie- en beheerslasten	4.300	1.600	2.683
Inventaris en apparatuur	<u>3.273</u>	<u>750</u>	<u>580</u>
Totaal overige lasten	<u>7.573</u>	<u>2.350</u>	<u>3.263</u>

10) Financiële lasten

Rente bank en giro	<u>145</u>	<u>100</u>	<u>124</u>
Totaal financiële lasten	<u>145</u>	<u>100</u>	<u>124</u>

Vereniging Het Amsterdams Lyceum
 Stichting Voorzieningenfonds Amsterdams Lyceum
 Stichting Wolkenland
 te Amsterdam

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018 VAN DE VERENIGING EN STICHTINGEN

	<u>2018</u>	<u>HAL</u>	<u>Voorz fonds</u>	<u>Wolkenland</u>	<u>Eliminatie- posten</u>
	€	€	€	€	€
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	8.272.345	8.272.345	0	0	
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	395.924	395.924	0	0	
Overige baten	1.068.764	1.050.964	110.038	42.762	-135.000
Totaal baten	<u>9.737.033</u>	<u>9.719.233</u>	<u>110.038</u>	<u>42.762</u>	<u>-135.000</u>
Lasten					
Personeelslasten	7.036.929	6.916.783	120.146	0	
Afschrijvingen	225.026	205.476	0	19.550	
Huisvestingslasten	833.906	804.434	0	29.472	
Overige lasten	1.671.580	1.799.007	0	7.573	-135.000
Totaal lasten	<u>9.767.442</u>	<u>9.725.700</u>	<u>120.146</u>	<u>56.595</u>	<u>-135.000</u>
Saldo baten en lasten	<u>-30.408</u>	<u>-6.467</u>	<u>-10.108</u>	<u>-13.833</u>	<u>0</u>
Financiële baten en lasten					
Financiële lasten	-4.207	-3.951	-111	-145	
Saldo financiële baten en lasten	<u>-4.207</u>	<u>-3.951</u>	<u>-111</u>	<u>-145</u>	<u>0</u>
Nettoresultaat	<u><u>-34.615</u></u>	<u><u>-10.418</u></u>	<u><u>-10.219</u></u>	<u><u>-13.978</u></u>	<u><u>0</u></u>

Financiële kengetallen voor geconsolideerde cijfers

Omschrijving	Omschrijving	Formule	Ondergrens	Bovengrens	2018	2017
Solvabiliteit	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op lange termijn te voldoen	Eigen vermogen plus voorzieningen gedeeld door totaal passiva	20%	geen	56,60%	56,23%
Liquiditeit	Geeft aan de mogelijkheid om alle schulden op korte termijn te voldoen	Vlottende activa gedeeld door kort lopende schulden	0,5	1,5	1,60	1,63
Rentabiliteit	Geeft aan hoe de bedrijfsuitvoering is verlopen	Exploitatieresultaat gedeeld door totale baten	0%	5%	-0,36%	-3,00%
Weerstands-vermogen	De hoogte van de reserves onder aftrek van de vaste activa in relatie tot de totale exploitatie	Eigen vermogen gedeeld door de totale baten (incl rente)	15%	30%	16,61%	15,30%
Kapitalisatie-factor	De beoordeling van het vermogensbeheer	Balanstotaal minus boekwrdre gebouwen en terreinen gedeeld door Totale baten	geen	60%	30,35%	27,77%

	2018		2017	
totale lasten	9.767.441		10.795.074	
personele lasten	7.036.930	72,04%	7.312.040	67,73%
erfpacht kosten en baten	1.411.993	84,22%		
transitievergoedingen	158.944			
investeringen inv en app	232.394,91		437.424	
totale baten	9.737.033,62		9159201	
		2,39%	4,78%	
gecorrigeerd erfpacht	8.325.040,62	2,79%		
gefactureerd ouderbijdrage en activiteiten				
	2018		2017	
gefactureerd	1.022.539		1.026.447	
dotatie dubieus	-14.166	-1,39%	-15.415	-1,50%